

veto

Studentenweekblad
van de Leuvense Overkoepelende
Kringorganisatie

nummer 4

maandag 9 oktober

jaargang 22 - 1995-1996

algite : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van juni tot augustus)

De sociale kant van

Luc Van den Bossche

Studiebeurs toch geïndexeerd

Ulaams minister van onderwijs Luc Van den Bossche (SP) is zijn pre-elektorale belofte om de studietoelagen te verhogen met twee procent dan toch nagekomen. Berichten dat de verhoging er wellicht pas volgend academiejaar zou komen (De Standaard 27/9/95), worden door het kabinet van Van den Bossche afgedaan als een kwakkel. De verhoging was broodnodig want doordat de beurzen niet automatisch worden geïndexeerd, vergaten de ministers van onderwijs de afgelopen dertien jaar zeven maal om de beurzen te verhogen. Luc Van den Bossche scoort met drie aanpassingen tijdens de laatste drie jaar dus bijzonder goed.

Vorige week woensdag werd de begroting van de Vlaamse Regering goedgekeurd. In die begroting wordt vastgelegd hoeveel elk departement mag uitgeven. Minister Luc Van den Bossche wil binnen zijn onderwijsbudget alsnog geld uittrekken om de studietoelagen te verhogen met twee procent. De verhoging geldt enkel voor het hoger onderwijs, niet voor het middelbaar. Nochtans zijn in het middelbaar de bedragen belachelijk laag. Voor het hoger onderwijs bedraagt een volledige studiebeurs dit academiejaar 96.500 frank voor een koststu-

(foto archief)

We gaan weer betogen! Op 26 oktober betoogt de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) tegen de studentenbeperkingen die links en rechts door ministers en rektoren worden gesuggereerd. Loko blijft zich verzetten tegen elke vorm van toelatingsbeperking. Het principe van vrijheid van onderwijs is edel genoeg om te verdedigen door middel van ringblokkades en vuurtje-stoek. Rijkswacht (haar waterkanonnen, haar traangas, haar charges!) en BOB (haar tweepeka'tjes, haar koppel undercoveragenten, haar sjarmes!) wezen gewaarschuwd. (Zie pagina 5)

dent, 62.700 frank voor een spoorstudent en 57.200 voor een agglomeratiestudent. Om recht te hebben op een volledige toelage mag het totale netto belastbare gezinsinkomen in een gezin met twee personen ten laste niet hoger liggen dan 415.206 frank.

Dat minister Van den Bossche zo laat

komt met zijn aanpassing van de beurzen is niet helemaal zijn fout. Eerst en vooral waren er de verkiezingen op 21 mei, waardoor politici zich op de eerste plaats met andere dingen bezig hielden. Belangrijker waren echter de stokken die minister van begroting Wivina Demeester (CVP) haar kollega Van den Bossche in de wielen stak.

Toen de regering op haar laatste benen liep, probeerde Van den Bossche de indexering nog te laten goedkeuren. Demeester herinnerde haar kollega aan de eerder gemaakte afspraak om niet meer dan vijftig procent van het budget vast te leggen. Sluwe Luc viel uit de lucht. De studenten vonden dit

vervolg op p. 3

Fuizaalprobleem sleept aan: studenten overwegen boycot

In tegenstelling tot de verwachting van velen legde burgemeester Tobback de vraag van Kringraad om zaal Lido voorlopig weer te openen naast zich neer en handhaafde hij zijn besluit om aan de zaaluitbaatster de nodige milieuvergunning te weigeren. Dat betekent dat de Lido tot nader order gesloten blijft en er logischerwijze geen fuiven kunnen plaatsvinden.

Afgelopen woensdag vond er een vergadering plaats met de betrokken partijen, waarop de konklusies van het akoestisch onderzoek op tafel kwamen. Op basis van dat onderzoek onder leiding van Willy Bruyninckx, die aan de KU Leuven verbonden is, zou moeten duidelijk worden welke aanpassingen nodig zijn opdat de zaal conform zou zijn met de nieuwe milieuwetgeving van Vlarem II (lees Veto 3). De precieze resultaten van het onderzoek

werden nog niet officieel bekend gemaakt, maar Veto kon uit welingelichte bron vernemen dat de fuizaal in kwestie op het punt staat onbewoonbaar verklaard te worden. Het voornaamste probleem zou in het plafond van de danszaal zitten, tevens de vloer van de kamers op de verdieping ervoben. Die kamers worden al enkele jaren niet meer bewoond, wat er toe geleid zou hebben dat de vloer nu rotingsverschijnselen vertoont. Dat zou betekenen dat instortingsgevaar niet denkbeeldig is, wat een heropening uiteraard onverantwoord maakt.

Ondertussen begint voor vele kringen de tijd wel te dringen. Na de openingsweek in mineur, komt nu de periode van de traditionele studentendopen met bijhorende fuiven razendsnel dichterbij. Vooral de grotere kringen zitten met de handen in het haar omdat zij geen mogelijkheid

zien om hun td's in Leuven te organiseren. Kringraad, verantwoordelijk voor de coördinatie tussen de verschillende kringen, besloot dan ook nieuwe initiatieven te nemen in het verweer tegen de student-onvriendelijke situatie. In eerste instantie willen de studenten zich nu concentreren op de zaaluitbaters, die zij onder druk willen zetten om vaart te maken met de opknappen. Hierbij wordt zelfs het scenario van een fuivboycot, waaronder ook bijvoorbeeld de invloedrijke drankenhandelaars te lijden zouden krijgen, niet uitgesloten. Vooraleer echter tot dergelijke drastische acties over te gaan, willen de gedupeerde kringen eerst nog een gesprek aangaan met de zaaluitbaters om hen te overtuigen van de ernst van de situatie.

(be)

binnenin

Therapy?

2

Chokri probeerde het vorig jaar in zaal Corso: een heus konsertaanbod in Leuven. Een geluidsbegrenzer met een flik eraan besliste er anders over. Schueremans probeert het opnieuw in de Brabantthal. Therapy? mag op 9 december de spits afbijten. En wij? We're going nowhere.

Internet

3

Toen de dappere Odysseus door het wildse Attika zwierf was dat te voet. Toen James Joyce zijn duizendbladige turf schreef was dat met de kroontjespen. Nu jij vieze dingen doet met computers is dat met sleun van de Vlaamse Gemeenschap. De jeugd is rotverwend, sire.

Klapstuk

10-13

Op het moment dat u 's morgens vroeg uit uw stamkroeg gewaggeld komt, bent u er vast van overtuigd dat uw lichaamscoördinatie kunst is. Als per toeval uw stamkroeg de Stubar blijkt te zijn, vindt Geert Sels van De Morgen dat ook. En tenslotte zijn twee kapotte sokken nog altijd dubbel zoveel waard als een kapotte sok.

GROEP T INGENIEURS MET VISIE
INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput · Vuurkruisenlaan 4 · 3000 Leuven · Telefoon 016 230850 · Telefax 016 228343

(advertentie)

Integratie

In een paniekreactie na het uitlekken van de voorstellen van een commissie ter integratie van vreemdelingen heeft de overheid vorig jaar een beslissing genomen waarvan de absurditeit pas onlangs ten volle aan het licht is gekomen. Daarbij werd weer eens toegegeven aan de druk van de straat en van enkele economische drukingsgroepen. Ten gevolge daarvan zijn er vele duizenden die binnenkort, dit is in 1996, hun burgerschap verliezen, hoewel velen onder hen sedert jaren zijn ingeburgerd en minstens door een vrij grote 'progressieve' minderheid in Vlaanderen ook als dusdanig werden erkend. Dat diegenen onder hen die zich niet vervoegen naar of buigen voor de regels en gebruiken hier te lande niet noodzakelijk gelijk moeten worden behandeld, dat er voor hen een uitzonderingsregime wordt ingesteld, vind ik ook maar normaal.

Maar de diskriminatie is bijna uitsluitend gegrond op de — vreemde — afkomst. Van vele gediskrimineerden is deze vreemde afkomst sinds lang vergeten, zij wonen sedert meerdere generaties onder ons en gedragen zich als de onzen. De door de overheid genomen beslissingen hebben hen evenwel, na een zeker gedoogbeleid van jaren, volledig van deelname aan de openbare diensten — onderwijs inbegrepen — uitgesloten. Politieke druk wordt uitgeoefend op éénieder om ook in zijn privébetrekkingen deze diskriminatie te voltrekken. Uitzonderingen zijn enkel gemaakt voor bepaalde vormen van gezinshereniging, waarover bovendien nog met grote willekeur werd beslist. De media leggen er zich bij neer, sommige ervan, zoals de openbare omroep, hebben zelfs openlijk hun steun betuigd aan de diskriminatiepolitiek en proberen de integratienisten belachelijk te maken.

Deze racistische politiek wordt hoofdzakelijk gemotiveerd met een beroep op het gebrek aan 'akseptatie', door de bevolking, van een inburgering van de nochtans in hun gedraging reeds geïntegreerde vreemdelingen. Verder wordt betoogd dat het gedoogbeleid van de laatste jaren de bevolking alleen maar in onzekerheid heeft gebracht, en dat deze dringend terug een houvast nodig heeft. Betrekkelijke vrijheid moet weer plaats maken voor repressie of regulering. Daartoe moeten de ingeburgerde vreemdelingen, enkele willekeurige gevallen van gezinshereniging niet te na gesproken, worden opgeofferd. Velen ervan hadden een dubbele nationaliteit, maar de idee van een dubbele nationaliteit alléén al is blijkbaar te veel voor onze gezagsdragers, die vinden dat iedereen netjes in één vakje moet worden gestopt, ook al is de bepaling van dat vakje zuiver willekeurig.

Wie zijn deze slachtoffers van een coalitie van socialisten en kristendemokraten (deze laatste zoals gewoonlijk ondanks het tegenprutten van de achterban met 'Vlaamse reflex'), met de medeplichtigheid van de liberalen en het Vlaams Blok?

De rechtstreekse slachtoffers zijn de talloze bastaardwoorden die zich in verbuiging en vervoeging gedragen naar de spraakregels van het

Nederlands, maar aan wie het genot van de Nederlandse spelling wordt ontzegd.

Dat het Vlaams Blok met dit voegen en buigen geen genoegen neemt en meent dat woorden van vreemde oorsprong, althans diegene die er niet in geslaagd zijn zich voor 1954 te laten vermederlandsen, dan maar ten eeuwigden dage vreemd moeten worden geschreven, is politiek gezien nog konsekwent. De andere partijen, Volksunie en Groenen uitgezonderd, hebben er naast hun latent racisme ook hun totale onkunde betreffende de geschiedenis van taal en spelling mee bewezen. Duizenden andere woorden van vreemde oorsprong mogen namelijk wel in het Nederlands worden gespeld. Maar nu gaat de deur dicht. Voor een aantal woorden is men gaan tellen hoeveel woorden van een 'gezin' (zelfde stam) reeds vermederlandst waren en hoeveel niet, waarna de 'gezinshereniging' in een hele reeks gevallen dan toch willekeurig werd geweigerd. Verder mogen enkel de lievelingen van de Noord-Nederlanders, zoals seks, seksisme, kloon, klote-film, koekoek, kroket, softie, trukeren, teevée, bloes of boetiek nog worden ingeburgerd. Maar 'kultuur' kan natuurlijk niet, want dat zou de Noord-Nederlanders teveel aan hun kollaboratie met de Duitsers herinneren. Met andere woorden, Vlaanderen heeft zich weer eens laten rollen.

De nadelen zijn evident; onze kinderen blijven opgezaaid met een niet aan de hand van regels leerbare spelling, de mogelijke aanwezigheid van het Nederlands in de wereld, en de zichtbaarheid of identiteit van het Nederlands in een taalgemengde omgeving zoals België vermindert. Wij blijven zitten met een spelling met een steeds groeiend aantal illegalen: woorden die als Nederlandse woorden worden vervoegd of verbogen, maar geen Nederlands kleeft mogen krijgen.

Wanneer een dergelijk nelast beleid wordt opgelegd door politici die bewezen hebben er niets van te kennen, moet voor een jurist dan ook de vraag rijzen waar de overheid het recht haalt de spelling te regelen. Vooreerst is het goed even te benadrukken dat het gebruik van een bepaalde spelling uitsluitend wordt voorgeschreven door de overheidsdienst (inbegrepen het onderwijs). Daarbuiten mag iedereen schrijven zoals hij wil. Doch zelfs daarbinnen — meerbepaald in het onderwijs — kan men mijns inziens hoogstens vereisen dat iemand de 'officiële' spelling kent, maar niet dat hij ze gebruikt. De hele idee van een spellingsreglementering hoort thuis in totalitaire staten en is onaantvaardbaar in een democratie. De taal behoort het volk, en niet de machthebbers. De afschaffing van de spellingkeuze (niet van de dubbelspelling, want de dubbelspelling van éénzelfde klank wordt door de afschaffing van de vermederlandse vormen juist opgelegd) is evenwel symptomatisch voor de weer toenemende bedrucht van de overheid in alle domeinen van het dagelijks leven.

Nog onaantvaardbaarder is de diktatuur die buiten de overheidsdienst wordt uitgeoefend door de uitgeverscenscens, overigens bijna allen in Noord-Nederlandse handen. Paul van Ostaïjen zou vandaag zijn gedichten niet meer uitgegeven krij-

gen. Zo krijgen we een verschraling en verstarring van onze taal en van ons cultureel leven. Ik hoop dan ook van harte dat de Vlaamse bevolking de moed zal hebben om de ziekelijke reguleringsdrang van de overheid op dit vlak te negeren en te blijven eksperimenteren met een langzame vermederlandsing van de spelling, zoals dit eeuwenlang is gebeurd. Er wordt op dit ogenblik reeds gewerkt aan een alternatieve woordenlijst der vermederlandste spelling. Alleen dode vissen 'zwemmen' met de stroom.

Prof. Matthias E. Storme,
Rechtsfaculteit

Veto
houdt je
strakker

Therapy? in Leuven

Het Noord-Ierse trio Therapy? komt op 9 december voor een extra konsert naar Leuven. Zij zullen meteen voor een primeur zorgen door neer te strijken in de Brabantthal, het vorig jaar geopende zalencomplex in Haasrode, dat voor studentenactiviteiten blijkbaar te duur of te ver is. Organisator Herman Schueremans doet hierbij een tweede poging om in Leuven konsertgewijs iets van de grond te krijgen. Een eerste poging van spitsbroeder Chokri Mahassine werd vorig jaar door de beruchte geluidsproblemen in zaal Corso vakkundig de nek omgedraaid. Schueremans ziet de Brabantthal, met een capaciteit van 3500 à 4000 plaatsen en een ligging nabij de snelweg, als een goed alternatief voor de Brielpoort in Deinze. Het is evenwel nog te vroeg om te zeggen dat de Brabantthal hierbij een vaste stek heeft veroverd in het Belgische konsertcircuit, aldus "de schuur". Overigens is het niet zo zeker dat de studenten de weg naar de feestthal zullen vinden, gelet op het feit dat de zaal zich een eind buiten het stadscentrum bevindt en er geen goede verbinding met het

openbaar vervoer is. Met de komst van Therapy? kan Herman Schueremans wellicht toch rekenen op een vol huys. Met hun cd "Troublegum", maar vooral met hun laatste schijffe "Infernal Love" heeft de groep zich een plaatsje veroverd in de hoogste regionen van de "alternatieve" rock. Dat ze live een stukje kunnen spelen, bewezen ze op hun konserten in het Lunateater, maar het grote publiek ging vooral door de knieën tijdens hun werfelende passages op Torhout-Werchter. Vrolijke Fransen zijn het nochtans niet, de gasten van Therapy? Job kwijt, lief weg, hond dood, dat zijn de dingen waar zanger Andy Cairns het in zijn teksten het liefst over heeft. Dit alles wordt gerveerd in een saus van korte, potige punkrock waar af en toe een sample wordt doorgedraaid. De kans dat er in de zaal spontaan een polonaise wordt ingezet met grootmoeder op kop, is dus bijzonder klein. Een stagediver tegen het hoofd behoort al meer tot de mogelijkheden.

(bdv)

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meelersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen), wat overeen komt met ± 1,5 geitkie bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redaktie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

THANKS GOD IT'S FRIDAY!

ELKE VRIJDAGAVOND IN ALMA 2 VAN 17.30 TOT 19.45 UUR
SPECIALE SCHOTELS SPECIALE BIEREN
DE IDEALE START VAN EEN SPECIAAL WEEK-END

advertentie

ALMA UNIVERSITEITSRESTAURANTS VZW

Met je kop op internet

U e vereniging Ulyssis wordt definitief opgenomen als werkgroep binnen de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie Loko. Reeds vorig academiejaar sloten beide organisaties een samenwerkingsverband in die zin. Ulyssis — een afkorting van Unix Lovers Yield Student Services and Internet Support — helpt studenten aan de KU Leuven met problemen op het gebied van computergebruik in het algemeen en internet in het bijzonder.

Zelfs als je het afgelopen jaar op een andere planeet doorbracht, heb je wellicht over internet gehoord. Voor minder dan een deelname aan de digitale kosmos, moet je immers niet meer op je computer inloggen. Maar alhoewel iedereen nu al een tijdje de mond vol heeft over de informatiesnelweg, kunnen veel studenten nauwelijks een website van een megabit onderscheiden. Om die groep sukkelers in te leiden in de wonderen van de computerwereld richtten enkele wikkids vorig jaar Ulyssis op, een vereniging die op vrijwillige basis de belangen van de Leuvense studenten op de informatiesnelweg wil verdedigen. En inderdaad, via Ulyssis kan je nu zelfs je hoogsteigen pagina grote pasfoto op internet kwijt.

Ulyssis heeft zich immers ontfemd over de Student Web Tree (SWT). In die digitale boom vind je het merendeel van de informatie die studenten van de KU Leuven zelf op het net smijten. Zelf een pagina aan internet toevoegen kan je uiteraard niet in het wilde weg. Leuvense studenten doen dat op het Kulnet, het informatikanetwerk van deze universiteit. Kulnet maakt op zijn beurt deel uit van Belnet, het niet-kommersieel netwerk dat onder de bevoegdheid valt van het federale ministerie van Wetenschapsbeleid en wordt gesubsidieerd door het Nationale Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (NFWO). Dat Belnet is eigenlijk een academisch netwerk, dat in eerste instantie dient voor wetenschappelijk onderzoek.

Bom

Toch konden ook de studenten zich een plaatsje veroveren op het Kulnet, al had de unief daar bij aanvang wel enige reserves bij. Zo wilde men de studenten geen e-mailfaciliteiten geven, waarmee zij hun elektronische berichten kunnen ver-

sturen en ontvangen. Enkele koppigheids grepen op de fakulteit Letteren de kans om toch actief te participeren aan internet en lagen zo aan de basis van Ulyssis. Aldus kan de student nu terecht in de bovenvermelde SWT.

Konkreet biedt Ulyssis de mogelijkheid aan kringen en raden maar ook aan individuele studenten om een pagina op het net — online dus — te zetten. Zo kan je al terecht op pagina's van Loko en van de kringen Economika, LBK en Wina, en zijn er ook al afzonderlijke pagina's van enkele studenten. Veto heeft eveneens zijn eigen plaatsje, waarop je binnenkort opnieuw de jongste nummers zal kunnen nalezen op dt-fouten.

Wil je zo'n pagina, dan moet je wel zelf voor de concrete uitwerking zorgen — hoe groot moet die pasfoto precies zijn, met andere woorden. Belangrijk is echter dat je pagina gratis op Kulnet verschijnt, precies omdat het hier een wetenschappelijk net betreft. Als je een pagina bij een professionele provider op een kommersieel netwerk bestelt, kost je dat al gauw een bom duiten.

Nerds

Daarnaast beschikken de Ulyssisleden naar eigen zeggen over de vereiste technis-

che kennis om de studenten te vertegenwoordigen in de commissies die bevoegd zijn over de materie, met name het Campus Wide Information System (CWIS), dat toezicht houdt over het Kulnet. CWIS bewaakt voornamelijk de goede zeden op het netwerk en tracht het universitaire netwerk te integreren in de digitale stad Leuven.

Wie al een handje weg heeft van internet biedt Ulyssis een plaats op haar servers die werken met het internetvriendelijke besturingssysteem Unix. Dat systeem heeft als voordeel ten opzichte van de meer ingeburgerde Dos-besturing dat het toelaat dat meerdere gebruikers op één machine tegelijkertijd kunnen werken. Dat betekent dat je ook vanop afstand op de servers terecht kan, bijvoorbeeld vanuit de computerzaal van het Universitair Rekencentrum (URC) in de Dekenstraat, waar nu al webservers en andere nerds voor het scherm kampen. Een Unix-account kost je wel 250 frank, althans zolang de universiteit zelf die mogelijkheid aan de studenten blijft ontzeggen. Op langere termijn zou het dus moeten kunnen dat elke student kosteloos met Unix uit de voeten kan.

Maar Ulyssis is er niet alleen voor de doorwinterde internetter. Voor alle computerproblemen die te maken hebben met computergebruik kan je bij de werkgroep terecht. Als je vergeten bent je eindverhandeling te kopiëren op verschillende diskettes en je enige versie dienst weigert, wacht dan nog met rituele zelfmoord en loop even langs bij de 'Ulyssis helpdesk', zowat de Touring Wegenhulp van de informatiesnelweg.

Vooralsnog heeft Ulyssis zijn hoofdkwartier in een krap seminarieelokaalje in het Erasmushuis. Dat kleine lokaaltje bevindt zich wel op de uithoek van het Kulnet, met name op één van de weinige plaatsen waar de academische overheid nog geen glasvezel voorzien heeft, die de rest van het netwerk verbindt en de communicatie aanzienlijk versnelt. De goede medewerking van de fakulteit Letteren ten spijt, blijft het voor Ulyssis dan ook moeilijk om alle studenten te bereiken.

Hart

Het gebrek aan een centrale en grotere lokatie die volledig in het Kulnet geïntegreerd is, verhindert niet dat men bij Ulyssis overloopt van de ambitieuze plannen. Zo plant de werkgroep niet alleen een aantal workshops waarop studenten gewijds gemaakt worden in de digitale chaos genaamd internet, maar start zij ook een lezingenreeks over de informatiemaatschappij, waarvoor zij zowel premier Dehaene als zijn Vlaamse kollega Van den Brande wisten te strikken. Ook rektor Oosterlinck zal zijn medewerking hieraan verlenen. De rektor zal het bij deze deuggetwijfeld hebben over Telenet Vlaanderen, een materie die hem als ingenieur blijkens zowat al zijn toespraken erg nauw aan het hart ligt.

Bart Eeckhout

Voor Ulyssis kan je terecht in het Erasmushuis, Blijde-Inkomststraat 21 (tel 32.48.61). Wie een beetje mee is met de tijd kan hen ook e-mailen: Ulyssis@hagar.arts.kuleuven.ac.be

De belangrijkste activiteit van de vereniging is de helpdesk

- Ik heb me even laten gaan met mijn kaart: een koffiekoek met veel chocolade én een rijsttaartje.

(advertentie)

Proton. De kaart voor kleine uitgaven.

Vraag ze in uw bankagentschap in Leuven, Heverlee of Kessel-Lo. Vanaf nu ook in Herent en Wilsle.

Beurs

vervolg van p. 1

politiek spel een flauwe klucht die werd opgevoerd op de kap van de meest behoevende studenten. Bovendien had Van den Bossche heel deze discussie kunnen vermijden als hij was ingegaan op de eis van de studenten om de studietoelagen automatisch aan te passen aan de stijgende studiekost. VVS, de Vereniging van Vlaamse Studenten, heeft eind vorig jaar een petitie gelanceerd in de Vlaamse hogescholen en universiteiten met de eis om zo'n automatische indexatie in een dekreet vast te leggen.

Als er een dekretele waarborg zou komen voor de indexatie van de studietoelagen, zouden de studenten een basis hebben om de betrokken minister op zijn verantwoordelijkheid te wijzen. Nu heerst er een grote onzekerheid bij alle betrokkenen:

de dienst voor studietoelagen van het ministerie, de sociale diensten van de universiteiten, de studenten en de ouders. Overigens moeten zij nog wachten tot dinsdag om absolute zekerheid te krijgen over de aangekondigde verhoging. De voltallige Vlaamse regering moet dinsdag immers nog haar zegen geven over de wijze waarop Van den Bossche zijn onderwijsgeld besteedt. De kans dat er deze keer nog iets misloopt is echter zeer klein volgens het kabinet van Van den Bossche.

Gestoord

Of een verhoging met twee procent de afkalking van het studiebeurzenstelsel stoppen is echter zeer de vraag. De jongste zes jaar daalde het aantal beursstudenten met een kwart. Om daaraan iets te verhelpen voert de dienst Studietoelagen sinds enige tijd een grote mediakampagne die de studiebeurzen meer bekendheid moet geven. Er zijn niet alleen advertenties in

kranten en weekbladen, zaterdag zal ook in het BRTN programma 'Prettig gestoord' een oproep worden gelanceerd om een studietoelage-aanvraag in te dienen. Er zijn immers nog steeds studenten die geen aanvraag doen hoewel ze toch voor een beurs in aanmerking komen. De procedure is echter zodanig ingewikkeld dat sommigen reeds op voorhand afhaken.

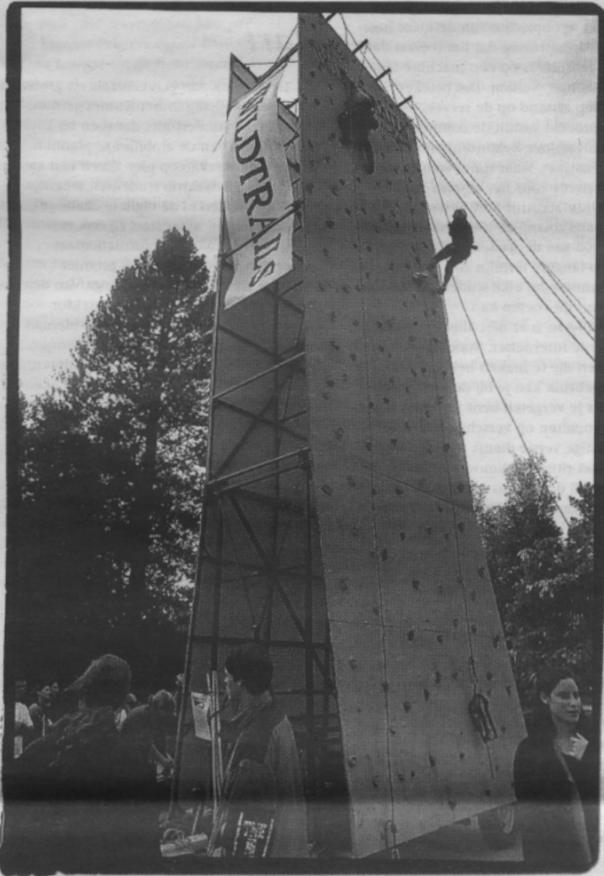
Omdat het studiebeurzenstelsel duidelijk in het slop zit, begint men ook in Vlaanderen langzaam te denken aan het invoeren van een studieloon. Zeker nu de CVP de discussie over de kinderbijslag wil voeren, bestaat de mogelijkheid om te praten over een Nederlands model van studiefinanciering. Sociale raad heeft zich twee jaar geleden al uitgesproken voor zo'n basisinkomen voor studenten.

Tijl Vanbrabant

Studietoelagen kunnen worden aangevraagd tot 31 oktober. Met vragen kan je terecht bij de sociale dienst van de KU Leuven, Naamsestraat 80, tel. 32.44.28, elke werkdag van 14 tot 17 uur.

(foto Joris Dockx)

Dijk van Blankenberge nu ook in Leuven

Dit is géén kwistaks

(foto Stefan De Pauw)

In het verleden durfde Veto wel eens een opmerking te maken over de gevorderde leeftijd van de populaire Sportraadklassiekers en werd de Sporakers, niet geheel ten onrechte, een totaal gebrek aan vernieuwingsdrang verweten. Sportraad wil daar nu iets aan veranderen, want na de geslaagde samenwerking tussen Kultuurraad en Sportraad op de 24-urenloop en de broodnodige face lift van de Studentenmaraton vorig jaar, staat er nu een nieuw evenement op stapel: de 'Vier Wielen Wheely'. Zo spektakulair nieuw is het initiatief trouwens niet: het gaat namelijk om een variant op de vroegere kwistaksraces.

Al enkele maanden gonsde het bij Sportraad van de geruchten als zouden er ingrijpende veranderingen aan de kalender op til zijn. Een nieuwe lichter medewerkers lusterde niet alleen verlekkerd naar de verhalen van enkele 'oudjes' over vroegere evenementen, maar liep bovendien over van ideeën voor een nieuwe 'klassieker' die eind januari of begin februari zou plaatsvinden. Voorstellen als een kafeesportentor-nooi werden echter genadeloos van tafel geveegd met een korte, maar krachtige verwijzing naar de fysieke paraatheid van de doorsnee student. Een triatlon stuitte dan weer op praktische bezwaren en een vlottentocht (zie kadertje elders in deze Veto) zou reeds door VTK georganiseerd worden. Alle enthousiasme ten spijt leek het dus bij goede intenties te zullen blijven.

Het jaarlijkse Loko-weekend, een vormingsdriedaagse voor de raden en kringpresidia, werd aangegrepen om met een stevige denkoefening alsnog tot een origineel en realiseerbaar idee te komen.

Een kwartiertje brainstormen resulteerde al gauw in een overvloed aan mogelijkheden, die echter veel te vaak teruggrepen naar reeds bestaande initiatieven. Toch was er duidelijk overeenstemming op één punt: de nieuwe klassieker zou in hartje Leuven moeten worden georganiseerd, in de hoop die studenten voor wie Heverlee ongeveer even ver ligt als Dnjeprodzerzjinsk (het afzonderingsoord van de Veto-redactie) ook eens te laten genieten van de sfeer die er rond een Sportraadklassieker hangt. Na enige discussie kreeg de grootte van het Ladeuzeplein de voorkeur op de gezelligheid van het Hogeschoolplein en drong zich een keuze op aangaande de activiteit.

Nostalgie

Met enig gevoel voor nostalgie werd teruggerepen naar de roemruchte kwistaksraces van weleer. Sportraads kwistaksen (je kent ze ongetwijfeld van op de Gasthuisberg trophy of vanuit je jeugd jaren toen je er de dijk van Blankenberge mee onveilig maakte) hebben er immers al races opzitten in het stadspark, op het Ladeuze- en op het Hogeschoolplein. Enkele jaren geleden werd echter besloten om de kwistaksraces, die oorspronkelijk een VTK-initiatief waren, te vervangen door Sport Zonder Grenzen. Een operatie die gezien het immense succes van Sport Zonder Grenzen zeker geen misleken was.

Het was nu echter de vraag of men wel zomaar kon teruggrijpen naar het verleden zonder er zelf iets aan toe te voegen. Hierover bestonden duidelijk verschillende meningen. Sommigen opteerden om de

Wlotten op de Dijke

Op woensdag 11 oktober organiseren de burgies, die in het verleden reeds aan de basis lagen van sportraadklassiekers als de 24-urenloop en de kwistaksraces, een heuse vlottentocht. In groepjes van vijf leg je een hindernissenparcours af op de Dijke en dit tussen het gebouw van Mechanika (aan de Celestijnenlaan) en Sporthal De Nayer. De deelnemers moeten onder meer slalommen, over een brugje klauteren, enkele manoeuvres uitvoeren en via een touwbrug de Dijke oversteken. Daarnaast zijn er ook nog enkele verrassende hindernissen, die pas op het laatste moment bekend worden gemaakt. Als je de finish bereikt, word je bovendien vergast op warme sjokolademelk en glühwein, alsook op een douche in Sporthal De Nayer.

Voor wie zich geroepen voelt om deel te nemen, zijn er nog steeds enkele plaatsen beschikbaar. Geen nood als je geen bevestigd scheepsbouwer bent, de organisatoren zorgen voor de nodige, stabiele (je brengt toch maar best een handdoek en droge kleren mee) wlotten. Voor

structuur van vroeger, toen kringen en peda's elkaar in ware formule-één-stijl bekampten, lichtjes aan te passen en het randgeburen op te waarderen. De voorkeur ging echter uit naar een voorstel om een hindernissenparcours door twee kwistaksen tegelijk te laten afleggen. Sportraad zou hier dan ook vooral rekenen op toevallige voorbijgangers als deelnemers.

Geld

Uiteraard diende dit alles, volgens de democratische principes van Loko nog te worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Sportraad. Op woensdag 27 september werden de ideeën een eerste maal uiteengezet. Aangezien er toch wel enkele belangrijke vraagtekens geplaatst werden bij dit 'nieuwe' initiatief, werd de stemming verdaagd naar maandag 2 oktober, waardoor de aanwezigen enige tijd zouden hebben om alle pro's en kontra's op een rijtje te zetten.

Een eerste vraag was wie al het werk zou opknappen. Sportraadmedewerkers hebben immers al een overvolle agenda en daar nog even een nieuwe klassieker aan toevoegen leek sommigen toch wel van het goede teveel. Daarbij komt ook nog dat men in die periode van het academiejaar niet langer kan rekenen op medewerkers die door de kringen worden geronseld. Er werd echter beloofd dat het werk zich grotendeels zou beperken tot de dag zelf, zodanig dat dit bezwaar min of meer wegviel.

inschrijvingen en vragen kan je steeds terecht bij Hildeke Van Autgaarden die je meestal kan vinden op het VTK-sekretariaat. Cité blok vijf, telefoon: 20.00.97.

Fietsstatoeages

Ter voorkoming van fietsdiefstal organiseert de Leuvense politie nog steeds een gratis graveeractie voor studenten en inwoners van Leuven. Vanaf maandag 9 oktober tot en met dinsdag 17 oktober kan je je fiets laten graveren op verschillende plaatsen, telkens van 10.00 tot 12.00 u en van 13.00 tot 16.00 u, behalve aan de studentenrestaurants. Daar wordt van 11.00 tot 15.00 u doorlopend gekerfd. Een overzicht.

Week van 9 oktober: maandag 9/10: fakulteit Letteren (MSI); dinsdag 10/10: Alma 2; woensdag 11/10: fakulteit Rechten (Nieuwe Valk); donderdag 12/10: Alma 2; vrijdag 13/10: fakulteit Economie (Dekenstraat 2, lokaal 91.23).

Week van 16 oktober: maandag 16/10: fakulteit Geneeskunde (Minderbroedersstraat 17); dinsdag 17/10: Alma 3.

Een tweede bedenking was van financiële aard. Het opzetten van een nieuwe organisatie kost een hoop geld en het risico op een mislukking is zeker niet denkbeeldig. Grootste gevaar lijkt hier het wisselvallige Belgische weer. Hoeveel studenten zullen zich tijdens een stevige plensbui laten verleiden tot een rondje met een kwistaks? Bovendien doen het wegvallen van een grote sponsor en het niet vinden van een nieuwe geldschieter (een probleem waar ook menige kring mee te kampen heeft) Sportraad al zeer diep in de reserves tasten. Voorzichtigheid lijkt dus meer dan ooit geboden en het is dan ook bedenkelijk dat de bewindsploeg van Sportraad de beslissing zo snel heeft willen doordrukken, en zich niet de moeite heeft getroost alle sifers eens duidelijk op papier te zetten en aan de Algemene Vergadering voor te leggen.

Ondanks deze bedenkingen werd het voorstel met een tamelijk ruime meerderheid aanvaard. Er restte nog één probleem: welke naam zou de nieuwe klassieker sieren? Slechts twee ideeën werden geopperd. Gewoonweg 'kwistaksraces' verwees echter niet alleen te veel naar vergane glorie, maar was tevens een vlag die de lading niet helemaal dekte. Daarbij komt nog dat het woord 'kwistaks' niet in alle landsdelen (in bepaalde ktreinen spreekt men van een billenkar) ingeburgerd is. Het ludieke 'Vier Wielen Wheely' leek dan ook een betere naam. Het valt nu af te wachten of Sportraads jongste geesteskind op evenveel bijval zal mogen rekenen als zijn kollega-klassiekers.

Karl Van Overloop

Studenten Café

De Rector

Oude Markt 4
Tel : 20.06.38

Ambiance - D.J.

Vraag Onze Speciale Voorwaarden voor

Spaghetti-Avonden en Vaten

Zaal voor vergaderingen of feesten tot 40 pers.

terclavers
UW KOMPLETE DRANKSERVICE

Een lekkere Spaghetti + pint of glas Rode Wijn voor 200 BEF

Tegen afgifte van het Rector mannetje

Geldig tot 31/10/95

Vlir-standpunt over 'de beheersing van het artsenaanbod'

Numerus clausus voorlopig onverantwoord

In de Vlaamse interuniversitaire raad (Vlir), de belangenvereniging van de Vlaamse universiteiten, heeft in antwoord op de vraag van minister van onderwijs Van den Bossche haar standpunten geformuleerd in een beknopt advies betreffende de "aanbodsbeheersing van artsen". Voorlopig blijft de Vlir gekant tegen de invoering van een numerus clausus. Deze invoering zou onverantwoord zijn. Maar...

De hele discussie rond de beperking van het artsenaanbod draait rond één hypothese: een te groot artsenaanbod leidt tot overbodige gezondheidsuitgaven en tast de kwaliteit van de gezondheidszorg aan. Politiek gezien bestaat hierover een consensus: de

kosten van de Belgische gezondheidszorg swingen de pan uit. Ook over de wijze waarop men hieraan kan verhelpen, lijkt men het reeds min of meer eens te zijn. Door minder artsen op te leiden, lost het probleem zichzelf op, zeggen vele politici. Toegangsbeperkingen dus.

Voorkeur

In de nota die de Vlir van minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin Wivina Demeester en van minister van Onderwijs Luc van den Bossche ontving, wordt gesteld dat de ministers de "voorkeur geven aan een verhoogde selectiviteit door een toelatingsex-

samen tot de aanvang of het verderzetten van medische studies, veeleer dan aan een numerus clausus. Het is de bedoeling een afschrikkingseffekt te creëren en studenten te elimineren die in de studies geneeskunde niet thuishoren. Daarbij blijft echter de vraag of dit alleen de opleiding geneeskunde, dan wel ook andere opleidingen betreft, voortsnog open."

In antwoord hierop heeft ook de Vlir haar standpunten op een rij gezet. Ze betreurt het dat er onder de politici "een eerder naïeve consensus" lijkt te bestaan dat de problemen in de gezondheidszorg opgelost kunnen worden door een beheersing van het aantal artsen in opleiding. Immers, dit standpunt wordt op geen enkel moment ondersteund door wetenschappelijke studies en sijfermateriaal. De Vlir stelt verder dat op grond van de ondermaats feitelijke gegevens en op basis van ongenueanceerde uitspraken over gevolgen van een overaanbod, een volstrekt eenzijdig pleidooi voor numerus clausus geformuleerd wordt. "De nota (van de ministers, nvdr) lijkt wel geschreven door een artsensyndicaat", zo wordt gesteld.

Aantal

Het is dus volgens de Vlir "overantwoord" een numerus clausus in te voeren of te verdedigen zolang geen wetenschappelijke behoeftenstudie méér licht werpt op deze materie en er binnen de gezondheidszorg een geheel van maatregelen genomen wordt om de kwaliteit van de geneeskunde te handhaven of te verbeteren. In België bestaat zo'n studie nog niet. Maar er zijn veranderingen op til. Op 20 oktober verschijnt een wetenschappelijk onderbouwde studie van het ministerie van

sociale zaken die de behoefte van de Belgische bevolking inzake gezondheidszorg analyseert.

Voorlopig is de Vlir dus tegenstander van numerus clausus. De vraag is echter of ze dit standpunt nog lang zal verdedigen. Wat bijvoorbeeld als Van den Bossche besluit om de huidige financieringswijze van de universiteiten binnen de eerste geldstroom te hervormen? Op dit moment is het zo dat de universiteiten per ingeschreven student een bedrag ontvangen. Op het departement onderwijs wordt echter met de gedachte gespeeld om de financiering van de universiteiten gedeeltelijk los te koppelen van het aantal inschrijvingen. Op dat moment hebben de universiteiten er geen belang meer bij om zoveel mogelijk studenten aan te trekken voor hun opleiding, wel integendeel.

Bovendien is het standpunt van de Vlir tegen numerus clausus geen principieel standpunt zoals duidelijk blijkt uit het beknopt advies betreffende de 'aanbodsbeheersing van artsen' van 17 mei jongstleden. Het stelt duidelijk dat de invoering van een numerus clausus onverantwoord blijft "wanneer de noodzaak daarvan niet wordt aangetoond door concrete gegevens over de werkelijke artsendichtheid, over de reële artspraktijk en over de evoluerende behoeften aan medische verzorging", "wanneer dergelijke maatregel niet is ingebed in een geheel van maatregelen binnen de gezondheidssector" en "indien geen rechtvaardige oplossing is gevonden voor de grote verschillen in artsendichtheid in respectievelijk Vlaanderen en Franstalig België, hetzij door een kommunautariserend van de gezondheidszorg hetzij door het creëren van eenzelfde artsendichtheid in beide landsdelen." Alvast betogen dus.

Annemie Deckx

(foto Karel De Weert)

Eerste grote betoging van het nieuwe jaar

Leuven betoogt op 26 oktober

In de discussie rond toegangsbeperkingen binnen de universitaire opleidingen is opnieuw geopend. Alle betrokkenen scherp en de messen. Iedereen tracht zijn standpunten door te drukken of een beslissing rond dit brandend actueel thema te beïnvloeden. De politieke druk om het aantal studenten in de geneeskunde en een aantal andere fakulteiten te beperken neemt toe. De studenten vinden echter dat elke vorm van studentenbeperking de democratisering en de vrije toegang tot de universiteit op een ernstige manier in gedrang brengt en bijgevolg moet worden afgewezen. De vrije keuze van studierichting moet voor iedereen gevrijwaard worden. Van de zogenaamde problemen in de gezondheidszorg mag de student niet de dupe worden.

Niet iedereen is echter die mening toegedaan. Verschillende belangengroepen in de medische en paramedische sector willen niets liever dan toegangsbeperkende maatregelen voor de studenten die immers enkel de studentenpopulatie treffen en hen zelf buiten schot laten. Zo hebben de tandartsen met ingang van 1 januari 1996 hun kontrakt met de ziekenfondsen opgezegd. Zij vinden dat de overheid dringend maatregelen dient te nemen om het aantal tandartsen te beperken. Maar ook de artsen- en de kinesistensyndikaten dreigen ermee hun kontrakt met de ziekenfondsen op te zeggen indien er niet snel iets gebeurt om het aantal artsen en kinesistherapeuten te beperken.

Ook in politieke kringen circuleren allerlei ideeën. Minister Colla van volksgezondheid is voorstander van kontingentering, wat een moeilijk woord is voor een

jaarlijkse vaststelling, eventueel door de ziekenfondsen, van het aantal artsen dat toegang krijgt tot een specifieke beroepsopleiding van huisarts of specialist. De overige studenten zouden dan doorstromen naar bijvoorbeeld wetenschappelijk onderzoek, verzekeringen of studiediensten. Minister Van den Bossche van onderwijs pleit dan weer voor een bekwaamheidsproef of een centrale toelatingstest voor de aanvang van de studies geneeskunde.

En ondanks het feit dat de Vlir zich, voorlopig althans, nog steeds uitspreekt tegen numerus clausus hebben verschillende rektoren al laten weten dat zij niet weigerachtig staan tegenover de idee van één of andere studentenbeperkende maatregel. Rektor Nachtergaele van de Kulak pleitte in zijn openingsrede bij het begin van dit nieuwe academiejaar in onverbloemde termen voor toegangsbeperkingen in alle opleidingsseenheden. Ook rektor Oosterlinck staat niet weigerachtig tegenover één of andere vorm van studentenbeperking, zo stelde hij in een interview met Jona.

De studenten kunnen dus niet bij de pakken blijven zitten en lijdzaam afwachten wat er beslist wordt. Om het studentenstandpunt nog eens kracht bij te zetten heeft Loko, de Leuvense overkoepelende kringorganisatie die de studenten vertegenwoordigt in de beleidsorganen van de universiteit, beslist om te mobiliseren. Het zal deze herfst nog stormen in Leuven.

(ad)

De betoging vindt plaats op donderdag 26 oktober om 19 uur en start aan het Ladeuzeplein. Meer informatie vindt u in de volgende Veto's, bij de kringvertegenwoordigers en bij Kringraad.

Numerus clausus: menu met negen gangen

In België gaat men ervan uit dat de oplossing voor de financiering van de gezondheidszorg ligt in een beperking van het aantal artsen. Dit kan op twee manieren. Men kan maatregelen nemen die zich richten tot de afgestudeerde artsen. Denk hier bijvoorbeeld aan verplichte pensionering van artsen die een zekere leeftijdsgrens bereikt hebben. Men kan ook ingrijpen via de opleiding en maatregelen treffen waardoor er minder artsen afstuderen. Denktanken hebben de volgende suggesties opgeleverd:

1. Ontradingscampagne: vermindering van het aantal studenten door de studenten af te raden een bepaalde studie aan te volgen.
2. Vrijblijvende oriëntatieproef voor de eerste kandidatuur.
3. Loting: uit het geheel van gegadigden voor de opleiding wordt een selectie gemaakt door toelot. Iedereen maakt zo evenveel kans om toegelaten te worden tot de opleiding. (Zo gebeurt het gedeeltelijk in Nederland).

4. Selectie op basis van studierichting in het secundair onderwijs.

5. Toelatingsexamen voor de eerste kandidatuur.

6. Het inlassen van een propedeuse (voorbereidende periode) tussen het beëindigen van de studies secundair onderwijs en voor de aanvang van het universitaire onderwijs. Deze periode wordt afgesloten met een examen.

7. Een bijkomende selectie na de eerste kandidatuur.

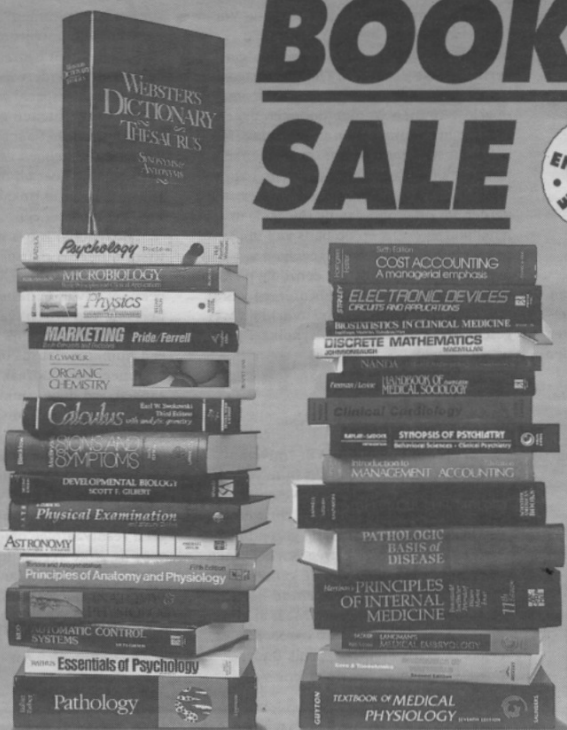
8. Verbreden van de arbeidsmarktperspectieven of van de studiemogelijkheden: na een polyvalente basisopleiding wordt aan de studenten de mogelijkheid gegeven zich te oriënteren in een van de keuzerichtingen. Voor geneeskunde zou dat bijvoorbeeld kunnen zijn: huisarts, specialist, onderzoeker, preventie, verzekering, farmaceutische industrie en dergelijke.

9. Afschaffen van de bismogelijkheden in de eerste kandidatuur.

(ad)

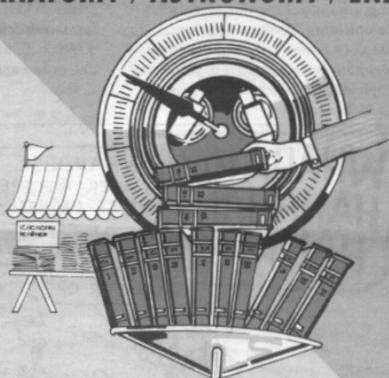
SCIENTIFIC BOOK SALE

'De Centrale Boekhandel' buys in America and England scientific books 'per kilo'. We give thousands of magnificent textbooks, manuals, atlases, reference- and studyguides, a 'second life'. A new world will reveal itself to you.

DUIZENDEN TITELS VOOR ELK VAKGEBIED O.A.:
MANAGEMENT / ECONOMICS / MARKETING / BIOLOGY
COMPUTER / TECHNICAL / MATHEMATICS / STATISTICS
CHEMISTRY / ENGINEERING / MEDICAL / ELECTRONICS
LABORATORY / PSYGOLOGY / SOCIOLOGY / HISTORY
ANATOMY / ASTRONOMY / ENZ.

LAATSTE NIEUWS
10.000
COMPUTER
BOEKEN

LAATSTE NIEUWS
25.000
STRIPS

Brussels boekentijjn
Boeken voor weggeef prijzen!

WAARDEBON

GRATIS 100 BOEKEN!

THE NEW OWNERS

LEER DE AMERIKAANSE ZAKENWERELD KENNEN

GODFRIED BOMANS: PIETER BAS

VOOR DE EERSTE 100 STUDENTEN
 MET BON EEN BOEK NAAR KEUZE.

GRATIS!

Naam: _____

Postcode: _____

NEW!

ORDER NOW ALSO BY MAIL

INFO: KATLEEN

TEL.: 03/238.17.07

FAX: 03/238.44.52

**HÉT BOEKENFESTIJN:
 EEN GROTE
 ONTDEKKING!**

**BOEKEN & STRIPS · ROMANS · LITERAATUUR ·
 WETENSCHAP · STUDIEBOEKEN · ENZ. VOOR
 WEGGEEF PRIJZEN!**

Soms licht beschadigd of verkleurd, echter het verschil zit hem in de prijs!

ZE ZIJN ER ALLEMAAL

Brusselmans · Lanoye · Vestdijk · Eco · Süskind · T.E. Lawrence ·
 Mulisch · Bradbury · Updike · Oates · Dorrestein · Casteneda ·
 Weldon · Potok · Theroux · Campbell · Nooteboom · Celan · Rushdie ·
 Céline · v. Istendael · enz. enz. enz.

EEN KEUZE UIT ONS ASSORTIMENT

- ▶ WILKIE'S CONSUMER BEHAVIOR 2th.ed. **Nu 245**
- ▶ HORNGRENS' INTRO TO MANAGEMENT ACCOUNTING 7th.ed. **Nu 188**
- ▶ CARLTON'S MODERN INDUSTRIAL ORGANISATION **Nu 169**
- ▶ HARRISON'S PRINC. OF INTERNAL MEDICINE 12th.ed. Luxe set à 2 dln. **Nu 1.328**
- ▶ QUINN & MINTZBERG'S STRATEGY PROCESS **Nu 283**
- ▶ BERNSTEIN'S PSYCHOLOGY 2th.ed. **Nu 188**
- ▶ WEISS' CELL & TISSUE BIOLOGY 6th.ed. A textbook **Nu 1.328**

WHY PAY MORE?

Reserveer nu reeds deze dagen in je agenda,
 want dit mag je niet missen. Zegt het voort!

4 DAGEN LANG

MAGAZIJNOPRUIMING

DISCOUNT UP TO 90%

DE CENTRALE BOEKHANDEL

WAALE KAAI 25 · 2000 ANTWERPEN

THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY	SUNDAY
19	20	21	22
OCTOBER 12-21 H	OCTOBER 10-21 H	OCTOBER 10-18 H	OCTOBER 10-17 H

PARC DES EXPOSITIONS DE BRUXELLES
 TONTONSTELLINGSPARK VAN BRUSSEL

HEYSEL/HEIZEL EXPO

Near Metro · Ring nr. 8 · Palais 1

BRUXELLES/BRUSSEL

Koeien in Bosnië

Blijkbaar experimenteert de stripwereld met onderwerpen. De tijd waarin een strip enkel een ontspannende waarde had, is voorbij. Maatschappelijke betrokkenheid lijkt de nieuwe mode. Twee nieuwe klasserstrips getuigen van die trend: 'Sarajevo-tango' van Hermann en 'Kobe de koe' van De Moor en Desberg hebben wel een heel eigen manier om een politiek getinte boodschap over te brengen. Maar een mening over de wereldaktualiteit ontbreekt in geen van beide.

Natuurlijk konden ook vroeger stripauteurs niet nalaten af en toe een hint te geven over hun mening betreffende de actualiteit. Vooral krantenstrips konden, door het dagelijkse verschijnen, vaak onmiddellijk commentaar geven bij gebeurtenissen. Maar dat was enkel mogelijk toen de strips 's middags opgehaald werden bij de tekenaar en dezelfde avond werden gedrukt in de krant voor 's anderendaags. Door de professionalisering van de kranten en de krantenstrip kan dit niet zomaar meer. Er wordt langer vooraf gewerkt, en daardoor wordt het moeilijker om actualiteit te verwerken in het verhaal.

Nochtans danken heel wat oudere strips hun faam aan het inspikken op de actualiteit. Nero is niet meer dezelfde sinds hij met veel klasse getekend wordt en de verhalen zelfs een samenhangend verloop kennen. Af en toe duikt er nog een verwijzing op, herinnering aan betere tijden. Leefijdgenoot Suske en Wiske baart geen opzien meer door lezers te beïnvloeden. Ten tijde van 'De stalen bloempot' was dat wel enigszins anders: Vandersteen verstopte zo veel mogelijk 'ja's' in dat verhaal om zijn lezers te overtuigen het referendum over de koningskwestie met ja te beantwoorden. Nu wordt er door de Studio nog af en toe een degelijke Sus en Wis afgeleverd, maar die politieke durf van Vandersteen is er nooit meer geweest.

Sarajevo

Des te opmerkelijker dus dat er opeens twee strips uitkomen die op de actualiteit inspikken. Voor een deel is dat toevallig, want aan een beetje strip wordt tegenwoordig een jaar of meer getekend, wat een serieuze handicap betekent voor de stripauteur die het tempo van de actualiteit wil volgen. Gelukkig voor de beide stripmakers

zijn hun onderwerpen problemen van lange adem: Bosnië en Zaïre blijven zelfs in het hektische MTV-tijdperk boeien.

Bosnië is het onderwerp van 'Sarajevo-tango' van de Duitstalige Belg Hermann. Het verhaal is kort en krachtig: een Zwitsers wicth met een komfortabele materialistische filosofie waar zelfs Sancho Panza

nog van zou schrikken, betaalt een schurkachtige individualist om haar dochtertje uit de handen van haar ex in Sarajevo te halen. Om erfenisredenen stuurt de nieuwe vriend van de dame een huurmoordenaar achter de heldhaftige boef aan om het plannetje van mevrouw in de war te sturen.

Die verhaallijn is echter maar een eeksuus om een fulminerend pamflet, volgens de perstekst 'een hartverscheurende kreet van verontwaardiging', de wereld in te sturen. Vooral de Serviërs, de blauwhelmen en de onwetende massa in de rest van de wereld moeten het ontgelden. De Serviërs zijn de onmenselijke moordenaars, de Uno-bazen labbekken en de rest van de wereld slikt wat het nieuws over de oorlog vertelt. De blauwe helmen lijken op musen van smurfen, het hoofdkwartier van de Uno zit eruit als kaas met gaatjes, de mensen voor de bus hebben een koeien-, voetbal-, of, nog erger, een leeghoofd. Met 'Sarajevo-tango' wijst Hermann de internationale gemeenschap en de Uno in het bijzonder op hun zo lang verzaakte plicht: de oorlog doen ophouden.

Nasmaak

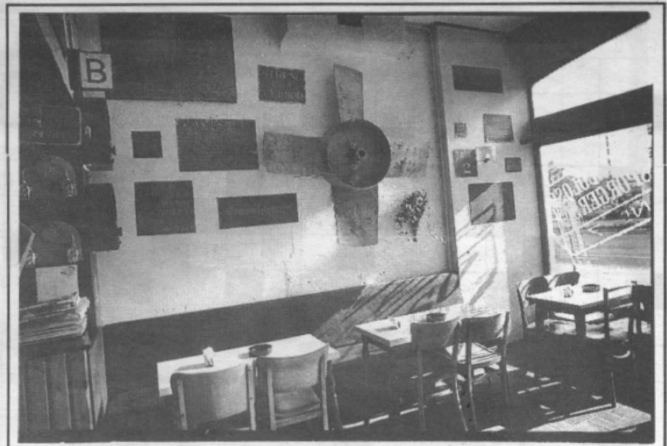
Hij doet dat gedokumenteerd en met overtuiging. Informatie uit de eerste hand kreeg hij via dagelijkse faxen van een vriend die anderhalf jaar vast zat in Sarajevo. Die faxen zetten hem ertoe aan om via allerlei organisaties te proberen zijn vriend daar weg te krijgen. Toen de internationale organisaties elke medewerking weigerden en ook nog bleek dat de internationale pers heel andere berichten verspreide dan Hermann dagelijks doorgefakt kreeg, besloot hij een strip te maken over de gruwelijke burgeroorlog. Gezien de enorme lijst van politieke machthebbers die de strip binnenkort in hun post zullen vinden, wil Hermann blijkbaar zo veel mogelijk invloed uitoefenen met zijn werkstuk. Of een pamflet in stripvorm veel impact kan hebben is nog maar de vraag. Verklaarde Harry Mulisch niet onlangs in Taalschrift dat zolang nationalisme en

ekstremisme heersen, literatuur geen bal te zeggen heeft? Maar hoop doet leven natuurlijk.

Ondanks alle goede bedoelingen laat 'Sarajevo-tango' een wrange nasmaak achter. Hermann is er de man niet naar om alle nuances in te kalkuleren. Maar de karikaturale voorstelling van Serviërs en Uno roept toch vragen op. Hermann in zijn inleiding: "Ondanks de hand over hand toenemende misdraging van de Serviërs deed de internationale gemeenschap flink haar best om moordenaars en slachtoffers 'diplomatiek' op een zelfde nivo te plaatsen. Erger nog, de gespleten tong van de verantwoordelijke bonzen liet een duidelijke voorkeur horen voor de moordenaars (sic)".

Iedereen weet nu zowat dat Serviërs slachters zijn, maar ondertussen worden de Kroaten, die ook etnische zuivering

Nieuwe fakbar — Na de sluiting van 'De Flap', de stamkroeg van VTK, hebben de burgies een nieuw kafee gevonden. Omdat VTK geen lokaal van de universiteit ter beschikking heeft, hebben ze een overeenkomst gesloten met de nieuwe eigenaar van 'Napoli' op de hoek van de Tervuursevest en de Schapenstraat. Zondag opende de fakbar voor het eerst de deuren als officieel kafee van VTK. Het is de bedoeling om er vanaf nu elke zondagavond te verzamelen. Om het enthousiasme een beetje op te pompen wordt er iedere zondagavond een happy hour georganiseerd van 12 tot 1 uur. Zwipen maar.

(foto Stefan De Pauw)

(ad)

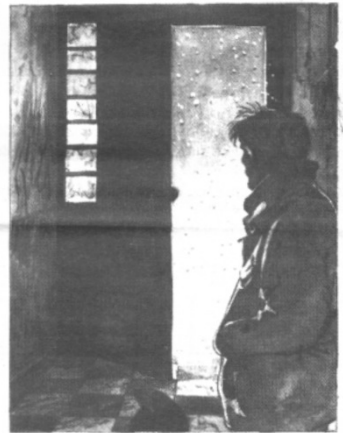
oorlog uitgeroepen. Ongeveer iedereen vindt dat de Uno al veel vroeger daadwerkelijk had moeten ingrijpen, maar wat te denken van tekstfragmenten als: "Terwijl ik met de mensen dweil en in de politiek verzeil, blijf ik in dit middeleeuws gewoel rustig zitten op mijn stoel" (een tango op de achtergrond wanneer Boutros-Ghali danst met Carrie, afgezaat van de Uno). Het bijtende sarkasme druipt van de radioberichten: "Meneer Boutros heeft een boze vinger opgestoken naar de Serviërs. De baas van de Smorfs heeft er mee bedreigd om eventueel de mogelijkheid te overwegen om desgevallend vliegtuigen van de Navo in te zetten".

Nieuw is de radicale houding van Hermann niet. In heel zijn oeuvre staan machtsmisbruik, individualistische harde hielden en geweld voorop. En de man zelf staat ook al niet bekend om zijn menslievend karakter. Zo sprak hij zich in het striptblad Zozolala onlangs uit voor de doodstraf. Provoceren ligt hem wel en de reactie hoort er nu eenmaal bij. Hij verklaart in hetzelfde interview: "Het zou me verbazen als mensen niet boos worden door de manier waarop ik de Serviërs en de blauwhelmen afschilder". Hij kent zijn beoordeelende medemens blijkbaar goed. Uitgeverij Dupuis stelt zich alvast garant voor de mogelijke gerechtelijke implicaties van het album. En dat is in de geschiedenis

van het album. En dat is in de geschiedenis van de uitgeverij nog nooit vertoond.

Dolfijn

Geef ons dan maar de kinderlijke pracht van Kobe de Koe. Die reeks van

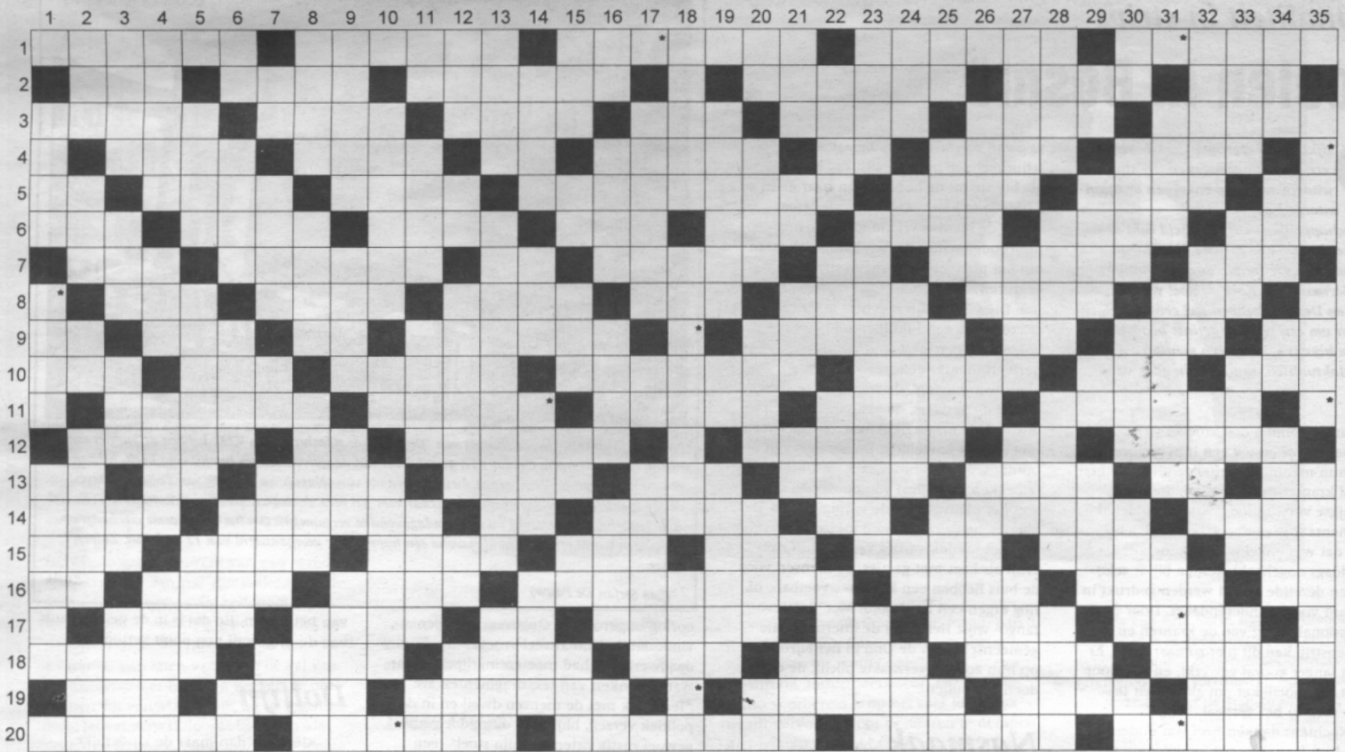

Desberg en De Moor, die in het Frans al heel wat sukses kent, verschijnt voor het eerst in het Nederlands. Johan Anthierens tekende voor de vertaling en dat geeft al aan dat we van het pamflet bij de satire terechtgekomen zijn. In een meesterlijk eenvoudige tekenstijl met collage-elementen vertellen de auteurs het verhaal van een koe die keer op keer de wereld redt en opkomt voor haar medemens. Als een echte Supercow lost ze mistoestanden in mistoestanden op. Van de twee verhalen in 'Een streek onder water' is het verhaal over Mobeotoe's Zaïre — waaraan ook Hermann al een verhaal wijdde: 'Missié Vandsandri' — ongetwijfeld het beste. Nochtans worden in het verhaal noch Mobeotoe, noch Zaïre genoemd. Het verhaal handelt over Adriaan de dolfijn, die niets liever doet dan aan de dis zitten (hebt u hem?). De schurkachtige dolfijn buit zijn soortgenoten uit en verkoopt de rijkdommen van de zee voor maaltijdbonnen, totdat hij door een door de mensen gemanipuleerde soortgenoot vervangen wordt.

De humor is goed tot uitstekend, de stijl vernieuwend en attractief voor jong en oud. Senarist Desberg weet overigens waar hij over praat, want hij is getrouwd met een Zaïrese (zie ook zijn reeks Jimmy Van Doren). Meer moet dat niet zijn, toch?

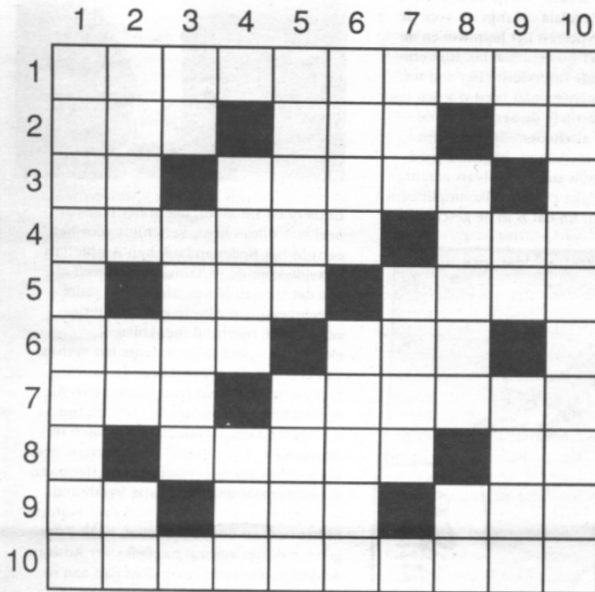
Gert Meesters

'Sarajevo-tango' van Hermann, uitgegeven door Dupuis in de reeks Vrije Vlucht, ligt pas enkele dagen in de winkel; 'Een streek onder water' in de reeks 'Kobe de koe' is verschenen bij Casterman.

Prijsvraag herhaald

Als u geen hele tekst voor ons wilt schrijven, is één woord ook al genoeg om een van de vele en mooie prijzen in de wacht te slepen. Met de letters die in de vakjes met het sterretje van het grote kruiswoordraadsel komen te staan, kan u een elfletterig woord vormen, en daarmee kans maken op een boekenbon van 5000 frank. U investeert één woord, en krijgt er bij Acco ettelijke duizenden voor terug. Voor de ongelukkigen op de tweede, derde en vierde plaats hebben we nog cd-bons, gezellig etentjes en stapels beeldverhalen. Gewoon het woord op onze rug komen tatoeëren, en de prijs is nog slechts een onschuldige kinderhand van u verwijderd. Het grote raadsel is inderdaad hetzelfde als vorige week, het kleine is nieuw en om te oefenen.

Horizontaal — 1 Verfoeilijke test 2 Hulzen van gedorst korenaren — Liefkozing — Chinese afstandsmaat 3 Havenonderdeel — Wapen 4 Landmassa — Bijbelse vrouw 5 Mansnaam — Dierenverblijf 6 Duitse rivier — Vrouwelijk dier 7 Boom — Kunstige dans 8 Romp — Overdrevens 9 Bevestiging — Diepte — Vloeibaar deel van het bloed 10 Verbintenis.

Vertikaal — 1 Kleinigheid 2 Veel kunnende verdragen — Zangnoot — Meisjesnaam 3 Voegwoord — Keurt sterk af 4 Bak waarin vis levend bewaard wordt — Familielid 5 Periode in een jaar — Turntoestel 6 Huis — Streng afgesloten maatschappelijke kring 7 Zuid-Amerikaanse stad — Alleenzang 8 Prikkend gewas — Pers. vnv. 9 Lengtemaat — Familielid — Nuttige 10 Doelgerichtheid.

Door Filip De Keukeleere

Horizontaal:

-- 1 Bergplaats voor voertuigen -- Vogel die uit zijn as verrees -- Sierlijk kronkelend -- Deel van de week -- Ierse stad 2 Zoogdier -- Luide, volle klank -- Mede-mens -- Legio -- Nauwe opening -- Ver-zot op 3 Leemte -- Ver naar beneden gaand -- Fijn weefsel -- Slaapnet -- Lichaamsdeel -- Binnenste, hardste gedeelte -- Zachte wind 4 Verdovend middel -- Beperkte watermassa -- Chinese afstandsmaat -- Onder geen beding -- Dreumes -- Alleenzang -- Onbegroeid 5 Chinese afstandsmaat -- Gang -- Herkenbaar muziekje -- Ver-slavend toestel -- Meisjesnaam -- Verlang hevig -- Familielid 6 Bolleboos -- Houten vat -- Kleur -- Meubelstuk -- Doe over -- Bijbelse man -- Foedraal -- Plakkerige stof 7 Plakkerige stof -- Kernachtige uit-spraak -- Zangnoot -- IJsel -- Ro-meinse munt -- Toekruid -- Dof 8 Snel -- Romp -- Vervoermiddel -- Dierenverblijf -- Deel van een broek -- Smalle strook -- Zelschip met platte bodem 9 Dreumes -- Bies -- Europese rivier -- Vis -- Specerij -- Voorzetsel -- Slordige vrouw -- Getal 10 Beschermd dier -- Vrouwelijk dier -- Sierlijke sprong -- Blijspel -- Sterrenbeeld -- Maak een verliefd geluidje -- Familielid 11 Groep muzikanten -- Kleurtje -- Boomvrucht -- Laat zakken -- Roos dier 12 Uitvlucht -- Eiland -- Priesterbe-stuurder van een vereniging -- Zetelt -- Dwarsmast -- Vakantieperiode 13 Nuttige -- Lengtemaat -- Stadsmuur of wal -- Vogel -- Deel van een spel -- Nauwe -- Hoofdstad van Jemen -- Zangnoot -- 69 cm 14 Schat -- Grote houten ring -- Voorzetsel -- Koets -- Zangnoot -- Tijdperk van vierentwintig uren -- Ongaarne 15 Europese rivier -- Zinne-beeld der overwinning -- Mansnaam -- Bedwing -- Jong dier -- Wild zwijn -- Toegankelijk voor nieuwe denkbeelden -- Sterk ijzerhoudende grond 16 Kluiten-breker -- Fijngemaakt eten -- Mooie auto -- Boom -- Parvenu -- Proefopname -- Egyptische godheid 17 Kledingstuk -- Zet wijd open -- Havenonderdeel -- Garen -- Pers. vnv. -- Rituele handeling -- Frans Nobelprijswinnaar letterkunde 18 Sterk hellend -- Onthaal -- Over-brenger van boodschappen -- Geestelijke -- Plaats waar men een rivier kan worden overgezet -- Welgevormd -- Bel-gische rivier 19 Europese munt -- Meisjesnaam -- Reukstof -- Stoop langs de spoorbaan -- Mansnaam -- Persoon van rang en stand 20 Gedwee maken -- Feestelijke intocht -- Waarschuwingste-ken -- Regelmatig opgetaste hoeveelheid -- Uiting van vergevingsgezindheid.

Vertikaal:

-- 1 Log koopvaardijship -- Vlinderlarve -- Blanke niet-joden 2 Liefkozing -- Looftboom -- Havenonderdeel -- Staafvormig metaal -- Dicht 3 Advies -- Europeaan -- Bisschoppelijke hoofdkerk -- Meisjesnaam -- Woord met een welomschreven betekenis 4 Bijzonder, ongewoon -- Vervoermiddel -- Eer -- Puntig werktuig 5 Europeaan en Aziat -- Meelijwekkend persoon -- Ding van weinig waarde 6 Landbouwwerktuig -- Gieteling -- Luchtig gebakje -- Kraakbeens -- Meisjesnaam 7 Mansnaam -- Doopt voorzichtig ergens in -- Boom -- Menigte -- Tin 8 Slimme papegaai -- Samengedrukte massa -- Arm van een handkar -- Heilig man 9 Larve van de langpootmug -- Liefdesgod -- Looftboom -- Wapen 10 Bijbelse naam Nuttige -- Deel van een breuk 11 Voorzetsel -- Krampachtige ademtocht -- Luik, overslag -- Kunstprooi -- Rivier 12 Zoogdier -- Lengtemaat -- Hekeldicht -- Lidwoord -- Gedwee 13 Bijbelse naam -- Sterrenkunde -- Mand 14 Bezinksel uit een vloeistof -- Looftboom -- Mansnaam -- Jong dier 15 Godin van de blinde drift -- Getijde -- Zwarte, plakkerige stof -- Selenium -- Meer dan genoeg -- Uiting van liefde 16 Zangnoot -- Keer dat men knijpt -- Zwart afzetsel dat door verbranding ontstaat -- Religieus gebouw -- Zangnoot 17 Onzin, nonsens -- Muzieknoot -- Bijbelse man 18 Voedingsmiddel -- Gezemel, gezeur -- Staatszetsel 19 Lichaamsdelen -- Schakel in adellijke namen -- Piekeren 20 Sint -- Bloemruiker -- Schotse rok -- Stad in Zwitserland -- familielid 21 Lief dier -- Bestaat -- Sierlijk dier -- Eiland -- Japans bordspel -- Hoeveelheid papier 22 Davies -- Houding -- Mansnaam -- Insekt 23 Gierigaard, schraper -- Sterrenwielchelaar -- Vruucht 24 Europese rivier -- Mansnaam -- Verderfelijke verleider -- Wereldmacht -- Overrijp 25 Merkteken -- Harde plof -- Vordert -- Zwemvogel -- Voorzetsel 26 Hopeloze ellende -- Deel van de bijbel -- Smalle oppervlakte 27 Welpenleidster -- Onbezoedeld -- Mannelijk dier -- Herrie 28 Wielerevenement -- Deelbaar door twee -- Te beginnen met -- Dorp in Limburg 29 Voegwoord -- Vervoermiddel -- Kauw -- Inborst -- Familielid 30 Bijbelse stad -- Opgeschoten jongen -- Mansnaam -- Vertel de waarheid niet -- Koningen (bijbelboek) 31 Inham -- Gevangenis -- Handwerksman 32 Onverzetselijk -- Zoogdier -- Roemen -- Muziektempel 33 Bundel bijeengebonden bloemen -- Zwoel, drukkend -- Gewichtseenheid -- Kenteken op Belgische vliegtuigen -- Meisjesnaam 34 Belgisch plaatsje -- Hoop hooi -- Rivier -- Liefderlijk, koesterend -- Plechtige gelofte 35 Deel van een boom -- Larve die een onvolkomen gedaanteverwisseling doormaakt -- Predikant.

Door Filip De Keukeleere

Doe mee met de GROTE VETOWEDSTRIJD en win héél veel geld

Wegens vrij overdonderend succes en op nogal algemene aanvraag krijgt u ook deze week nog de kans mee te doen met de grootste wedstrijd uit twee-ehntwintig jaargangen Veto. Ook al vertrekt ons gezicht bij de gedachte de vele en mooie prijzen die hier in de redaktiekuis liggen te schitteren aan jullie te geven, terwijl we ons hier zelf week in week uit uitsloven voor niet meer dan een glimlach van onze blonde hoofdredakteur. Maar toch: omdat we jullie ook wel eens de kans willen geven het diepste van jezelf te uiten in ciceroonse volzinnen, zullen we hieronder toch nog één keertje uitleggen wat je moet doen om kans te maken.

Tenslotte gaat het om vijf boekenbons van 5000 frank bij Acco, vijf keer twee weken gratis eten in Alma, tien cd-bons van 750 frank bij Superclub en een heleboel strips van Standaard Uitgeverij, die hun weg zoeken naar een nieuwe eigenaar.

Reglement:

1) Deelnemen kan in de categorieën 'artikel', 'foto', 'cartoon' en 'column'. Je werkt rond de volgende onderwerpen:

Artikel: studentenclubs - wetenschap - kotperikelen - Klapstuk

Foto: verkeersarme binnenstad - Alma - studentensport - hoge studiedruk

Column: het gezicht van Louis Tobback - de toog - Veto - de eerste keer

Cartoon: elk van de reeds vermelde onderwerpen of een vervolgstrip.

2) Artikels: worden beoordeeld op hun journalistieke waarde en moeten van die aard zijn dat ze passen in Veto. Ze bedragen minimum 3.000 en maximum 6.000 lettertekens en bereiken ons liefst, maar niet verplicht, op diskette.

Foto's: worden beoordeeld op hun artis-

tieke en informatieve waarde en moeten actueel zijn, in zwart-wit en van een degelijk formaat.

Columns: worden beoordeeld op originaliteit en stijl. Ze bevatten minimum 1.500 en maximum 3.500 lettertekens en bereiken ons liefst, maar niet verplicht, op diskette.

Cartoons: worden beoordeeld op hun artistieke en humoristische waarde. Zwart-wit, op wit A4-papier.

3) Deelnemers mogen meedoen in verschillende categorieën. Elke deelnemer mag maximum twee artikels, drie foto's, twee columns en vijf cartoons inzenden.

4) Deelnemers moeten in het bezit zijn van een geldige studentenkaart voor het academiejaar 1995-1996.

Uitgesloten van deelname zijn: Veto-redak-

tie en -medewerkers. (Didi de Paris, Roger Blanpain, Styn Ckalle, Hans Devroe, Kris Wagner en de pipo die de Klapstukbrochure geschreven heeft, nemen deel op eigen risico).

5) Alle inzendingen moeten ons bereiken hebben op Veto, 's Meiersstraat 5, uiterlijk op 20 oktober, om 12.00 u.

6) Indien van voldoende kwaliteit worden de inzendingen gepubliceerd in Veto. De redactie eigent zich dan ook dat recht toe.

7) De beslissing van de jury, bekendmaking van de prijzen en publicatie van de inzendingen gebeuren door rektor Oosterlinck in een toespraak in het Engels over Telenet Vlaanderen op 24 oktober vanop de ondergrondse parkeerplaats op het Ladeuzeplein, en in de Veto van die week.

8) Per categorie worden de prijzen als volgt verdeeld: elke winnaar krijgt een boekenbon van 5.000 frank bij Acco, de tweede laureaat twee weken gratis eten in Alma, de derde een cd-bon van 1.500 frank bij Superclub. De vierde en vijfde van elke categorie mogen onder elkaar 6 strips van Standaard Uitgeverij verdelen. De jury kan beslissen de prijzen op een andere manier te verdelen (of helemaal niet) indien de kwaliteit van de inzendingen zo laag is dat crisisinterventie nodig blijkt. Wie met ons wil komen discussiëren over de uitslag sluiten wij op om artikels te schrijven over numerus clausus met als enige feedback atavistisch gegrom en satanisch gehinnik.

9) Dit is nog steeds geen grap.

Een pas-de- deux dans je nooit alleen

Hans van Manen is reeds tientallen jaren een bekend en gevierd choreograaf in Nederland. Zijn werk is echter nooit vaak te zien geweest op Belgische podia. Samen met Steve Paxton krijgt van Manen de rol van 'ijkpunt' toebedeeld in deze editie van Klapstuk. Zes dagen lang zal de Nederlander residentie houden in Leuven, waar hij vier korte duetten ten tonele brengt. Een voorbeschouwing.

Het choreografische werk van van Manen lijkt klassieker dan wat zijn collega's op de dansvloer brengen, maar zelf vindt hij de term 'klassiek' ongelukkig gekozen. Hij zet zich af tegen de interpretatie van het woord als zou hij zich laten vangen in de val van het akademisme. Toch valt het niet te ontkennen dat van Manen put uit de tegenwoordig ietwat verwaarloosde bron van klassieke danstechniek. Maar het zijn de kleine details en de onderhuidse bedoelingen die de kantjes wat aanscherpen.

Zo kreedde hij in de woelige jaren zestig een traditionele en romantische pas-de-deux, die uitgevoerd werd door twee mannen. Dit kan beschouwd worden als van Manen's bijdrage tot de toenmalige emansi-

patiestrijd. Anderzijds komt hij hiermee in konflikt met zijn adagium dat "dans niets anders uitdrukt dan dans."

Duetten

Klapstuk geeft van Manen de kans om zes dagen lang een staalkaart te tonen van zijn jarenlange choreografische carrière. Het gaat hierbij om vier korte duetten. Het oudste stuk, 'Twilight' uit 1972, is een pas-de-deux dat, van de vier werken, op de modernste muziek wordt gedanst. Op de droge

tonen van 'The perilous night, for prepared piano' van John Cage wordt een spanning tussen man en vrouw opgebouwd in een bruinrood, industrieel decor. Net zoals de pianò voorbereid is op het spel (de klank wordt vervormd door de snaren te dempen met behulp van rubber en schroeven), is ook de danseres beperkt in haar uitingen door het dragen van hooghakig schoeisel. De agressiviteit hoopt zich op maar het komt pas tot een uitbarsting wanneer de vrouw haar beperkingen (de damesschoenen) van zich af werpt.

'Trois Gnossiennes', uit 1982 en op

muziek van Erik Satie, baadt in diepblauw licht. Hier is er geen sprake van een agressieve competitie tussen beide dansers. Integendeel, beiden vertrouwen op mekaar en zijn tevreden met de stand van zaken. Zij dansen fladdert rond, hij tilt haar op. Er is echter nog een derde partner: de pianist, voortgeduwd door drie dansers met de allure van galeislaven, komt even om de hoek kijken om 'commentaar' te geven op de idyllische situatie.

In 'Theme' (1991) sluit van Manen zijn twee dansers op in een smalle lichtstrook. Deze begrenzing levert een gevecht op met

Charles Atlas en Raimund Hoghe op Klapstuk

Van lijf en leed

Het artikel, twee kunstenaars. Charles Atlas en Raimund Hoghe. Een videast en een teatermaker. Een Amerikaan en een Duitser. De een in het kader van 'Leuven-New York', de ander onder 'Outbreak'. Ze hebben echter enkele dingen gemeen. Beider werk bevindt zich in de marge van de dans en met die dans hebben ze de nadruk op het lichaam gemeen. Atlas exploreert het drijftige lichaam, Hoghe het gebrekkige. Beide voorstellingen houden ons een spiegel voor van onze samenleving, hoewel vanuit een ander standpunt. Waar Atlas ons hard neonlicht voorschotelt, brengt Hoghe kaarslicht, er is een verschil, maar het geeft licht.

De relatie tussen dans en dansvideo intrigeert nog steeds. De basis van beide kunstvormen is de beweging. Toch zijn er twee fundamentele verschillen. Dans is in essentie eenmalig, net zoals teater. Video is dat niet. Bij een dansvoorstelling bepaalt het oog van de toeschouwer waar hij naar kijkt. Een camera neemt de taak van het oog over. Hij beslist wat je van een voorstelling ziet. Hij licht bepaalde punten uit de voorstelling, benadrukt ze en manipuleert de wereld op het scherm. Zo ook bij Charles Atlas, die dansperformance kadert in een louter fiktieve documentairestijl en zo tot een boeiend beeld van de moderne cultuur komt.

Probleem

Charles Atlas is zowel befaamd voor opnames van gewone dansvoorstellingen als voor choreografieën die hij specifiek voor het scherm creëerde. In de zeventig jaren werkte hij samen met Merce Cunningham, de vader van de postmoderne dans, die deze kunstvorm

logeweekt heeft van de danstraditie en het obligate verhaaltje. De betekenis van de dans moest in de dans zelf liggen. Atlas werkte overigens ook met andere notoire dansruggers zoals punkkorifee Karole Armitage en de Brit Michael Clark.

Amai

De video waarmee Charles Atlas te gast is op Klapstuk heet 'Superhoney'. Atlas schreef hem samen met de Deen Thomas Hejlesen, die de performance-groep Exment leidt. Thomas Hejlesen verzorgde ook de choreografie. Centraal in het stuk staat zoals reeds gezegd het lichaam van de drift. 'Superhoney' is geen zachtefilm, verre van, hij getuigt van een buitengewone fysieke kracht. Je kan je dan ook verwachten aan een flinke portie seks-in-allemogelijke-varianten, gekruist met geweld en chaos. De begeleidende muziekjes zijn ook al krachtig en duidelijk.

Het uitgangspunt van het verhaal is eenvoudig. De actrice Ninna Steen dwaalt rond in een aantal plaatsen, van een mortuarium langs een kasteel, om tenslotte op een kerkhof terecht te komen. De dood als aanvangs- en sluitstuk. Maar ook op de andere lokaties is de dood prominent aanwezig. Oscar Wilde had het al over "Each man kills the thing he loves", of hoe liefde en dood een duo zijn. Op haar tocht ontmoet ze allerlei driftige zondelingen, die een mens normaal gezien niet vaak tegen het lijf loopt. Atlas blaast deze eenvoudige leidraad op tot lachwekkende proporties, die de drempels van de kitsch mijlenver achter zich laten. Het klinkt allemaal nogal ingewikkeld, maar 'Superhoney' is wel een video die de totale overdaad tot stijlvoorn verheft. En dat maakt het best grappig.

Raimund Hoghe werkte net zoals Atlas

met een grootheid van de dans. Jarenlang was hij dramaturg bij het gezelschap van Pina Bausch, onlangs nog in België. Voor de eerste keer staat Hoghe nu ook zelf op de planken, alleen. De voorstelling die hij deze week op Klapstuk brengt, heet 'Meinwärts', een zoektocht naar zichzelf en naar de mens. Het kostte Hoghe veel moed om 'Meinwärts' op de planken te brengen: het stuk is namelijk ook een zoeken om in het reine te komen met zijn gebrekkige lichaam. Raimund Hoghe meet immers maar 1 meter 54 en heeft een bochel.

In de schijnwereld van het teater toont hij ons zijn naakte bovenlichaam, iets wat hij naar eigen zeggen nooit zou doen in het openbare leven. Hoghe verstopt zijn lichaam niet langer. Lange tijd vluchtte hij weg uit zijn lichaam, nu vlucht hij erin. In een tijd dat drie of vier mensen zich elke dag beklagen over hun lichaam als ze een of ander modeblad openslaan is dat een verademing. Hoelang nog voor mensen die afwijken van de kanon van het gezonde lichaam in een freakshow samengebracht worden? Mensen met een lichamelijke gebrek zijn altijd al figuren in de marge geweest, van hofnar tot kermisattractie. Nog steeds zijn mensen meer geïnteresseerd in de verpakking dan in de inhoud.

'Meinwärts' is opgebouwd uit een parallel tussen het leven van de Joodse zanger Joseph Schmidt en dat van Raimund Hoghe. Joseph Schmidt, een uitzonderlijk begaafd tenor, timmerde aan een carrière tussen 1928 en 1942. Die carrière kwam nooit echt van de grond, wat vooral te wijten was aan Schmidt's gestalte, hij mat namelijk net als Hoghe slechts 1 meter 54. Omdat toneeldirecteurs hem liever niet op de planken wilden hebben, wijdde hij het grootste deel van zijn loopbaan aan films en radio. Zijn hele leven was een zoeken naar erkenning, waarvoor hij heel Europa heeft

doorkruist.

In 1939 vestigde hij zich in Brussel, waar het er eindelijk op leek dat de deur naar het sukses op een kier stond. En toen vielen de Duitsers binnen. Hij stierf in een Zwitsers internerskamp, als illegaal vluchteling. Voor Hoghe was het leven van Josef Schmidt een ideaal uitgangspunt voor een voorstelling. Over de dood heen voelde Hoghe immers een sterke band met Schmidt. En nu worden ze haast één in 'Meinwärts'.

Hop

De solo verwerkt ook het thema van het afscheid van een overledene. Afscheid van een persoon die je nooit persoonlijk gekend hebt, maar waar je affiniteiten mee hebt, kan ook moeilijk zijn. Afscheid is niet, zoals al te vaak voorgesteld, een momentaan gebeuren, afscheid kent geen einde. Op het eind van het stuk wordt een dia van de zanger geprojecteerd. Raimund Hoghe legt zijn hand vriendschappelijk op de schouder van Joseph Schmidt, waarmee hij duidelijk maakt dat hij alle verdrukten van onze maatschappij een hand op de schouder zou willen leggen.

De sobere, intimistische voorstelling van Raimund Hoghe steekt fel af tegen de excessen van Atlas's video. Hoghe is niet bang om de mens in de artiest naar voren te schuiven, de mens in zijn angsten voor het leven en de dood. Charles Atlas bespeelt, zoals vermeld, hetzelfde thema met veel meer tour de force, wat niet wegneemt dat Hoghe's voorstelling veel indringender is in zijn eenvoud. Misschien kan de discussie over de verschillen tussen teater en video nu een aanvang nemen. Start.

Dimitri De Maesschalck

Voor 'Superhoney' van Charles Atlas in de Soteezaal van het Arenbergcollege, Naamsestraat 96 zijn enkel nog plaatsen vrij op zaterdag 14 oktober. 'Meinwärts' van Raimund Hoghe speelt in de Vlamingenstraat 83 op vrijdag 13 en zaterdag 14 oktober. Charles Atlas is samen met Walter Verdin te gast in 'Le Cercle/Salonfähig' op vrijdag 14 oktober om 17.00 u, in het Pauscollege.

schaduw en licht. Het is een sobere en ingetogen choreografie, waarbij van Manen een modernere richting uitgaat. Op de maat van Harry de Wit's 'Canto Josephine' is 'Theme' een voortdurend gevecht met afgeleide gehele.

Het recentste stuk dat het duo van van Manen brengt, is 'Different Partners'. Deze titel is letterlijk te nemen omdat de danseres gekonfronteerd wordt met twee verleders. In het begin wijdt ze haar aandacht volledig aan de eerste partner: de barre, de balk waaraan dansers plegen te oefenen — een (ironische) verwijzing naar het klassieke akademisme? Maar dan komt een man de vrede verstoren zoals de spreekwoordelijke hond in het kegelspel. Er ontspint zich een pas-de-deux op muziek van Igor Strawinski waarbij de man de vrouw wil afsnoepen van haar 'partner'. Zo steekt hij zijn hand uit om de rol van de barre over te nemen en op die manier duidelijk te maken dat wat die stang kan, hij beter kan. Maar uiteindelijk kiest de vrouw toch voor de barre. Waarop de hond met de staart tussen de benen het kegelspel verlaat.

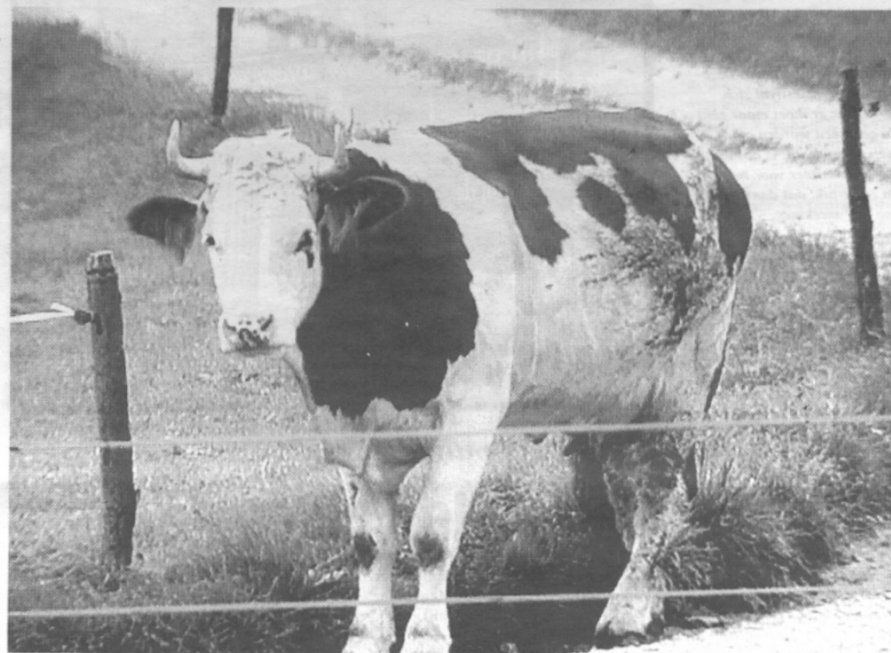
Studio

Van Manen komt bewust met kleiner werk naar Leuven. Het was immers niet de bedoeling om beide ijkpunten als goden onder de mensen te plaatsen. Net als Steve Paxton staat hij in een kleinere ruimte (in dit geval de kleine Dansstudio in het Arenberginstituut) geprogrammeerd. Dit komt misschien wel wat vreemd over voor een man als van Manen die gewend is aan het grote podium en die zijn werk met het oog daarop schrijft.

De twee 'grootmeesters' werden bewust uitgenodigd door Klapstuk om het gezichtsveld wat te verbreden. Maar al te vaak wordt, volgens Klapstuk, aangenomen dat nieuwe choreografen (zoals Baervoets, Gaudreau, Miller en van der Pluijm die ook op het festival te zien zullen zijn) hun ideeën halen uit de creatieve explosie van de Belgische dans in de jaren tachtig, met ikonen als De Keersmaecker en Vandekeybus. Maar de erfenis is veel groter. Grootvader van Manen krijgt nu dus de gelegenheid om zijn erfenissen een blik op zijn nalatenschap te werpen.

Erik Ziarczyk

'Duetten' van Hans van Manen van woensdag 11 tot en met maandag 16 oktober om 22.30 u in de Dansstudio (Arenberginstituut 96). Zondag is er enkel een voorstelling om 15.00 u.

Vlaanderen Vakantieland?

Wereldpremière van nieuwe video 'Corban' van Walter Verdin op Klapstuk

"Vergeeft u ons deze onderbreking"

Wet heeft heel wat voeten in de aarde gehad maar Walter Verdin heeft eindelijk weer eens een eigen video gemaakt. Na jarenlang voor anderen te hebben gewerkt, voelde hij er wat voor om 'zijn eigen ding te doen' en hij diepte een stapel beeldmateriaal op uit zijn persoonlijke archief. Het resultaat, de video 'Corban', staat deze week op het programma van Klapstuk '95.

Verdin is waarschijnlijk nog het meest bekend van het controversiële liedje 'Rendez-Vous'. Vlaanderen stond in 1983 op zijn achterpoten toen zijn groep 'Pas de deux' België mocht vertegenwoordigen op het Eurovisie-songfestival in München. De storm luwde en Verdin verkoos andere paden te betreden. Hij legde zich vooral toe op video, waar hij al een vijftal jaar mee bezig was. In de beginperiode vond hij nog een zeker evenwicht tussen zijn eigen projecten en opdrachten.

Dansvideo

Eind jaren tachtig kwam Verdin in contact met de choreografe Anne Teresa De Keersmaecker, voor wie hij een korte dansvideo draaide. Zoals hij zelf schrijft in zijn inleiding op 'Corban' was het een schot in de roos. Dit had tot gevolg dat er om de haverklap choreografen aan de deur stonden met de vraag of Verdin een registratie wou maken van hun dansstuk. De bekendste van die dansvideo's zijn 'Roseland' (Wim Vandekeybus), 'Ottone, Ottone/1991' (Anne Teresa De Keersmaecker) en twee delen van 'Goldberg Variations' (Steve Paxton).

Het evenwicht tussen eigen en opdrachtwerk was een beetje zoek geraakt zodat Verdin in 1993 afhaakte en weer zijn 'eigen artistieke draad' opnam. Hij realiseerde voor Antwerpen 93 de multimediale installatie 'Videolepsia'. En nu is er dus 'Corban', een video met een lange voorgeschiedenis.

In 1988 trok Walter Verdin met zes bevriende acteurs naar het Zwitserse dorpje Corban waar hij een aantal opnames maakte voor een project rond hun gemeen-

schappelijke kulturele bagage. Verdin had namelijk een pakket van teksten, foto's en film- en TV-fragmenten samengesteld dat als leidraad zou dienen voor de videofilm. De acteurs kregen de kans om dat pakket aan te vullen. Pas dit jaar, zeven jaar na de opnames, kreeg Verdin de kans om zijn project te voltooien.

Pastiche

'Corban' is een ongewone video geworden waarin Verdin zich duidelijk uitleeft in zijn herwonnen artistieke vrijheid. Die kulturele koffer waar hij rond werkt, is niet alleen gemeenschappelijk voor de ploeg die zich rond de videast heeft geschaard, maar behoort tot ons aller kollektief geheugen. Toegegeven, de teksten van onder andere Hemingway, Gorki, Moravia en Walser zijn misschien niet herkenbaar voor iedereen, maar dit moet de kijker er niet van weerhouden zich door de absolute schoonheid van het tekstmateriaal te laten meeslepen.

Aan de andere kant zal het publiek, opgevoerd in een audiovisuele cultuur, meer herkenningspunten vinden in de verwijzingen naar de televisie- en filmcultuur. De persiflage op tv-omroepers en -presentatoren van beiderlei kunne is vaak ronduit grappig en de pastiche op het kostuumdrama mag ook geslaagd worden genoemd. Stijve heren met bakkebaarden en mevrouwen met opgestoken haar observeren mekaar in benauwende ruimtes, terwijl de kamera in de stijl van 'The Bold & the Beautiful' gezichten van dichtbij aftast op zoek naar emoties. De hollie stappen die weerklinken op de houten decorvol roepen herinneringen op aan het goeie ouwe BRT-drama ten tijde van 'De paradijsvogels' of aan het Braziliaanse feuilleton 'Sinha Mossa'.

Dramaturg van dienst, Peter De Jonge, stelt in een tekst over 'Corban' dat "ondanks de pastiche, Verdin niet de draak steekt met zijn materiaal", maar het intergendeel koestert. De beeldvoering is vaak direct maar toch wordt de sfeer van een amusante home-movie soms onderbroken door intieme sferbeelden. Hier schakelt de

videast van de felle beeldtaal over naar een sensuele registratie van een danseres. Verdin heeft naar eigen zeggen gewerkt met een waaiër aan sinematografische vertalingen en variërende montages. Zelf vergelijkt hij de montage van 'Corban' met een muzikale kompositie op basis van bestaand (beeld)materiaal, waarin mannelijke (verhalende) en vrouwelijke (lirische) thema's worden afgewisseld en verschoven.

Walter Verdin is niet de enige videast die op uitnodiging van de Klapstuk-directie werk vertoont tijdens het festival. De Amerikaan Charles Atlas is ook van de partij met zijn 'Superhoney', een video waar geweld en seks in mekaar overvloeien. Het nieuwste werk van Verdin wordt daarmee gekonfronteerd omdat, volgens de Klapstuk-brochure, Amerika (dus Atlas) synoniem is voor kosmopolitisme, terwijl Vlaanderen is blijven vastkleven in de klei van kneuterigheid. Verdin gaat niet akkoord met de visie van de brochureschrijver wanneer deze stelt dat de kunstenaar in 'Corban' commentaar geeft op het Vlaamse provincialisme en de brave gezelligheid van eigen haard eerst.

Hokjes

Erger nog vindt hij het wanneer een dergelijke eenzijdige visie op zijn werk haar weg vindt naar de pers en zo voor misverstanden zorgt. De filosoof Bart Verschaffel is, luidens een interviewje in De Campuskrant, "vooral benieuwd naar de video's van Atlas en Verdin, omdat die wel erg slecht zouden kunnen zijn". Hij vraagt zich af hoe Walter Verdin bij zijn moeilijke onderwerp, Vlaanderen, de stereotypen zal kunnen vermijden.

Het probleem ligt natuurlijk in het wijd verbreide idee dat een festival, waar per definitie een aantal losstaande voorstellingen worden samengebracht, onmogelijk goed kan zijn zonder achterliggend 'verhaal'. Het lijkt tegenwoordig bon ton te zijn om met kapstokjes te werken waar programmadelen aan opgehangen kunnen worden, om te tematiseren en voorstellingen in vakjes te stoppen. Klapstuk heeft zich, met haar 'ijkpunten', haar 'Outbreak'- en 'Sniper'-tema's bij deze golf aangesloten. Spijtig genoeg verzwaakt dit eerder het programma dan dat het versterkt. Maar het is nog veel te vroeg voor een evaluatie.

Erik Ziarczyk

'Corban' is op donderdag 12 en vrijdag 13 oktober in een Nederlandstalige versie en op zaterdag 14 oktober in een Engelse versie te zien in 't Stuc om 22.30 u.

U bent er nu twee waard...

...vermits we u bij deze waarschuwen voor het vervaarlijk slinkende aantal beschikbare plaatsen bij de Klapstukvoorstellingen. U bent eraan voor alle toekomstige moeite die u doet om volgende voorstellingen te kunnen bijwonen: Steve Paxton, Alain Platel/Victoria, Mehmet Sander en Hans van Manen zijn finaal uitverkocht. Annamirl van der Pluijm probeert het publiek te lijmen door nog een extra voorstelling te geven op 22 oktober (om 20.30 u in de Soetezaal van het Arenberginstituut). Voor Charles Atlas zijn alle zitjes al bezet op 12 en 13 oktober, maar voor 14 oktober zijn er nog plaatsen beschikbaar. 'Nievelt' van Alexander Baervoets speelt op 22 oktober voor een volle zaal maar u kan nog gaan kijken op 20 en 21 oktober. Spijtig genoeg speelt Michael Matthews niet 20 oktober. De voorstellingen van de 18de en de 21ste oktober blijven wel op het programma staan. Haast je, rep je naar het dichtsbijzijnde Stuc waar je op de tweede verdieping je centjes kan inruilen voor kaartjes. In de hoop u van dienst te zijn geweest, wees gegroet.

(ez)

Ip het voorblad van het programma-boekje van Klapstuk valt een vrouw uit een raam. Klapstuk zou Klapstuk niet zijn als het met deze foto niet naar een diepere betekenis verwijst. Deze keer concentreert het dansfestival zich vooral op improvisatie: er moet maar eens wat meer risico genomen worden op de planken. Als men al eens valt, is dat niet zo erg. Dat motto geldt evenzeer voor het muziekluk van Klapstuk, dat daarom de noemer 'Fear no fall' meekreeg.

(foto Stefan De Pauw)

Klapstuks muzikale zijde

Van vallen en opstaan

drie zal twee dagen op het podium staan. Van de vijf kernleden komt Marc Ribot overigens maar vijf dagen naar Leuven, Bart Maris slechts vier.

Gasten

Het avontuurlijke aspect van de optredens blijft, maar de risikofactor is met deze bezetting natuurlijk wel erg klein geworden. De muzikanten in kwestie spelen immers haast altijd in nieuwe samenwerkingsverbanden. Al wordt dat natuurlijk nooit echt een roetineklus. Een volledige bio van de muzikanten kan u terugvinden in het Klapstukboekje. Voor de muzikale nitwits onder u misschien toch een korte situering.

David Shea is een omstrede sampletovenaars, die op het einde van vorig akade-

miejaar reeds te gast was in het Stuc. De voorstelling zal, lichtjes aangepast, nog eens herhaald worden in het Uur Kultuur van deze week. Shea begeleidt er filmfragmenten met een hele batterij samplers. Toch wel een aanrader, die je misschien kan voorbereiden op het optreden van 's avonds. Marc Ribot is eigenlijk meer bekend door zijn samenwerking met popgrootheden als Tom Waits en Elvis Costello dan door zijn, nochtans uitgebreid en uitstekend, solomateriaal.

Jaki Liebezeit speelde nog bij het illustere Can, een Keulse groep waar vele Engelse popgroepen tegenwoordig de moster vandaan halen. Met basbeet Jah Woble stak hij ooit nog de fuifklassieker 'How much are they' in elkaar. Als je nog niet weet wie de man is, hij drumde ooit bij Eurythmics. Los van deze drie buitenlanders ook nog twee landgenoten. DJ

Grazhoppa scratchte tijdens de introductieweek van Kultuurraad nog ten dans in de Stuczaal. Bart Maris stond al verscheidene keren op de Leuvense planken met Fukkeduk.

De drie gastmuzikanten dan, waarvan Mauro Pawlowski ongetwijfeld het bekendst is. Hij is eigenlijk zowat de enige van het gezelschap die in een — min of meer — normaal rockgroepje speelt. Luc Mishalle is in het dagelijks leven de aanvoerder van het Blindman Kwartet, vooral berucht door hun eigenzinnige aanpak van blaasinstrumenten. Korte, repetitieve saksofoonstoten zijn ondertussen bijna hun handelsmerk geworden. Jacques Palinckx, een Nederlander, maakte vooral furore met zijn Palinckx Kwartet, een subliem gezelschap dat lak heeft aan muzikale grenzen. Wat uiteraard geldt voor alle muzikanten van het 'Fear no Fall' gezelschap.

Een glazen bol zal niet volstaan om de kwaliteit van de optredens te voorspellen. Interessant zullen ze in elk geval wel zijn. Maar misschien staat het wel ergens in de geschriften van Nostradamus.

Dimitri De Maesschalck

De optredens gaan door 'In de Toewip' en kosten 100 frank per konsert. Een volledig overzicht in de Klapstukbrochure. Staan er niet in: Jacques Palinckx op 12 en 13 oktober. Mauro Pawlowski op 15 en 16 oktober. Luc Mishalle op 15 en 16 oktober.

Salonfähig en Sumo: in de rand van Klapstuk

Diegenen die los van de voorstellingen nog meer willen te weten komen over de artiesten en hun werk worden in de watten gelegd. Klapstuk organiseert elke dag om 17.00 u Le Cercle/Salonfähig in het Pauscollege. Een forum met plaats voor debat, gesprek en lezingen. Meestal draait 'Le Cercle' rond kunstenaars die op een van de Klapstukpodia te zien zijn. Enkele keren wordt het panorama ook breder opengetrokken; de eerste zaterdag bijvoorbeeld is er een aflevering rond P.A.R.T.S., de veelbesproken dansschool van Anne Teresa De Keersmaecker. Op 19 oktober licht het kunstbeleid onder de loep. Het is een publiek geheim dat het Belgische kunstbeleid, in schril contrast met dat van onze buurlanden, steeds verder achteruitboert. Stof te over voor een interessante discussie.

Via de radio kan je Klapstuk ook op kot binnenloodsen. Sumo, het cultuurprogramma van Scorpio brengt elke middag van 12.00 u tot 13.00 u een speciale Klapstukeditie, die 's avonds heruitgezonden wordt tussen 17.00 u en 18.00 u. Elke dag recensies, gesprekken en interviews. Zeg niet dat je het niet wilt.

(ddm)

Amanda Miller en Meg Stuart dansen in de Stadschouwburg

Dansen met een onbeweeglijk lichaam

Ian de vier voorstellingen die Klapstuk in de Stadschouwburg laat doorgaan, zijn er deze week al twee te zien. Amanda Miller stuurt haar Pretty Ugly Dancecompany de planken op en oude bekende Meg Stuart is aanwezig met de choreografie 'No One is Watching.'

Sinds Klapstuk Meg Stuart ontdekte en haar carte blanche gaf voor haar eerste avondvullende dansstuk, 'Disfigure Study' uit 1991, is haar ster gerezen. Het stuk sloeg bij het dansminnende publiek in als een bom, niet in het minst omdat, volgens kultuursocioloog Rudi Laermans, er duidelijk een artieste aan het werk was die een statement bracht. In zijn artikel 'Lichaamskunst op de rand van theater' dat in Dietsche Warande & Belfort zal verschijnen, schrijft Laermans dan ook dat Stuart's werk iets zegt over onze samenleving en onze cultuur.

Net zoals Hans van Manen mensen en hun (onbewuste) handelingen observeerde van achter zijn kafetafelje, zo is ook de Amerikaanse gefassineerd door onze lichaamscultuur. In een interview met Veto twee jaar geleden, benadrukte ze dat 'Disfigure Study' zich situeerde in de psychologische wereld. Voor dat debuut vertrok Stuart, op zoek naar de meest fundamentele beweging, van het alledaagse. Voor de basis van haar tweede werk 'No Longer Readymade' trok ze daarentegen de straat op. Ze liet het psychologische voor wat het was en concentreerde zich op de sociale beperkingen en bepalingen van het lichaam.

Rudi Laermans gaat in zijn essay dieper in op de visie van Stuart op het lichaam. 'No Longer Readymade' is, met de woorden

van Laermans, "een sensische representatie van het menselijk lichaam als disabled body". Al haar stukken zijn met andere woorden doorspekt met het beeld van het verbrokelede lichaam. Ledematen bewegen zelfstandig en nutteloze bewegingen vullen de voorstelling. Aan de andere kant kan men niet zomaar spreken van nutteloosheid omdat iedereen wel een of andere tit heeft: de ene peuteut in zijn neus, de ander bijt haar nagels en een derde zit konstant in zijn haar te frunnikken.

Voyeurisme

Een andere interpretatie waar Laermans mee aan komt zetten, is het feit dat in Stuart's werk de "abnormale bewegingspatronen van gebrekkigen worden (...) generaliseerd in de strikte zin van het woord." Meg Stuart omschreef deze normalisering ooit als "dansen met een onbeweeglijk lichaam." Dansrecensent Pieter T'Jonck noemt haar, in hetzelfde Klapstuknummer van Dietsche Warande & Belfort, een waardige opvolger van de choreograaf Steve Paxton. Paxton heeft in zijn werk altijd gestreefd de dans te bevrijden van de lichamelijke beperkingen. Meg Stuart heeft zich niet laten vangen in de ogenschijnlijke weelde van absolute bevrijding van het dansende lichaam.

Stuart stelde twee jaar geleden in het Veto-interview dat haar voorstellingen als een provocatie bedoeld zijn. Het is niet haar bedoeling om het publiek te laten indommelen door haar poëtische beelddes van te schotelen. Haar dans moet het publiek bij de keel grijpen, de toeschouwers

moeten zich ongemakkelijk of beschaamd voelen. Stuart's statement richt zich dus tot het publiek. Het gezelschap dat bij Stuart op de planken staat, is zich bewust van de vele blikken die op hen gericht zijn. En ze gaan in op dit voyeurisme, net zoals in veel stukken van Anne Teresa De Keersmaecker de dansers inspelen op deze situatie: ze bekijken mekaar glimlachend, knipogen alsof ze willen zeggen "Kom, laten we de sukkelars waar voor hun geld geven." Stuart gunt de kijker vele blikken op de tentoongestelde lichamen maar dan op zo'n manier dat de toeschouwer zich bewust wordt van zijn kijken. Tegelijkertijd lijkt Stuart in haar nieuwste choreografie te geloven dat niemand kijkt. No one is watching.

Amanda Miller is een nieuwkomer in de Klapstukfamilie. Deze Amerikaanse die al meer dan tien jaar in Duitsland werkt, danste daar eerst bij het gezelschap van die andere Duitse Amerikaan, William Forsythe, alvorens in 1992 haar eigen groep op te richten. Deze 'Pretty Ugly Dancecompany' is in feite eerder een samenwerkingsverband dan een hechte groep. Het is een structuur waar uiteenlopende ervaren kunstenaars even onderdak kunnen vinden om samen aan een voorstelling te werken. 'Two Pears', het stuk dat Miller deze week in Leuven opvoert, is zo'n losse samenwerking met de Amerikaans-Braziliaanse komponist Arto Lindsay en met de senograaf en dramaturg Seth Tillet. Lindsay speelde in de jaren zeventig bij de New Yorkse 'Lounge Lizards' van undergroundmuzikant John Lurie en produceerde daarnaast ook nog platen van de Braziliaan Caetano Veloso en de Japanner Ryuichi Sakamoto.

In 'Two Pears' speelt Miller een iro-

nisch spelletje met de klassieke dans. In drie aparte delen lijkt ze de vluchtigheid van de dans te huldigen door de danstrategie te breken, ze uit elkaar te drijven en ze weer in mekaar te passen. Ze creëert, met behulp van Lindsay's klankkollage en een uitgekende belichting, tussenwerelden waar elk houvast ontbreekt. Dansers betreden schaars belichte delen van het podium, ontmoeten toevallig een partner waarmee ze een pas-de-deux ten beste geven om vervolgens weer te verdwijnen in de duisternis.

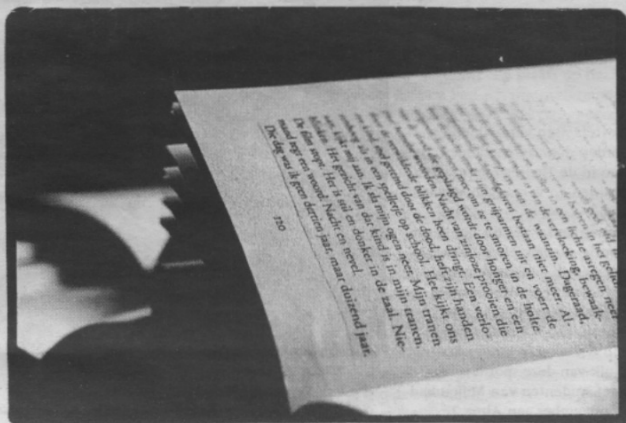
'Two Pears' evolueert van een rustig begin, waarin de artiesten zich een weg pogen te banen, over een uitgelaten tweede deel, tot een rustgevend einde. Al bij al zorgt de ijle sfeer voor een zeker hypnotiserend effect.

Erik Ziarczyk

'Two Pears' van Amanda Miller is op woensdag 11 en donderdag 12 oktober te zien in de Stadschouwburg om 20.30 u. Meg Stuart toont 'No One is Watching' in dezelfde schouwburg van zaterdag 14 tot en met maandag 16 oktober, ook om 20.30 u.

Zwart door wit gedrukt

Iet zoals het, nochtans zeer voedzame, maniok waarschijnlijk nog steeds geen vaste plek tussen uw bestek heeft veroverd, is de kans dat u ooit al eens een Afrikaans boek tot u hebt genomen vrij klein. Dat daar iets aan zal veranderen is misschien wel mogelijk, nu in Brussel voor de vierde keer de Beurs van het Afrikaanse Boek wordt georganiseerd.

Beurs van zinloze plooiën die door de verwilderde blikken heen dringt. (foto Katrin Vandenbosch)

Van 13 tot 19 oktober kan u zich in het Elzenhof vermeen in lezingen en debatten rond literatuur uit zwart-Afrika, ofwel steer komen snuiven tussen stands met algemene en gespecialiseerde literatuur, romans, jeugdboeken, stripverhalen, en ook muziek en video. Er is ook muzikale opluistering door wereldmuzikanten uit Zaïre en de Caraïben, animatie voor de kinderen en een hele rits tentoonstellingen. De niet-gouvernementele organisatie 'Coopération par l'Education et la Culture', de organisator van het project, noemt dit alles een "levendige markt, een ontmoetingsplaats waar het inhoudelijk begrip centraal staat eerder dan promotie". Wat er die week precies begrepen zal worden is dus het 'Afrikaanse Boek', een term die niet zo makkelijk te definiëren is.

Spuwen

De Amerikaanse literatuurprofessor O.R. Dathorne probeert het als volgt.

Wanneer men het over de Afrikaanse literatuur heeft, bedoelt men meestal de letteren geproduceerd bezuiden de Sahara, met uitzondering van (noem het apartheid) de produkten van witte Zuid-Afrikanten. Daarbij komt ook nog literatuur uit de Caraïben. Het spreekt voor zich dat er tussen de verschillende gebieden grote culturele verschillen bestaan. In Oost- en West-Afrika wordt bijvoorbeeld de islam beleden, terwijl de Centraal-Afrikaanse landen door de kolonisatie vooral met het kristendom in aanraking zijn gekomen.

In het geheel niet gestoord door zijn eurocentrisme stelt Dathorne dat er toch een zekere eenheid kan worden bespeurd in de letterkunde uit dat gebied, en hij geeft daarvoor in de eerste plaats een antropologische reden. De Afrikanen van een groot deel van het continent delen als samenlevingsvorm het stamverband. Dat heeft voor

de auteurs zeer lang voor een aparte relatie gezorgd met het publiek dat ze voor ogen hadden tijdens het schrijven. De westerse mite van de bleek weggetrokken tbc-lijder in de ivoren toren die zijn gal spuw op mens en maatschappij hoort niet thuis in de Afrikaanse traditie. Kunst maakt deel uit van de groep waar ze uit voortkomt, en gebruikt de middelen die de groep voorziet.

Naar

Daarnaast zijn er ook andere culturele factoren die ervoor zorgen dat er een zekere eenheid waar te nemen valt in de literaire produktie van het beschreven gebied. Vóór de mensen aldaar, helaas op minder aangename wijze, in contact kwamen met de westerse cultuur was de traditie van mondelinge aard. En dat heeft nog steeds gevolgen voor de Afrikaanse schrijver. Die probeert namelijk zijn wortels te bewaren, terwijl hij gebruik moet maken van een medium dat bij uitstek westers is en dus een gebruiksmiddel van de onderdrukker. Dat doet hij bijvoorbeeld door elementen uit die orale traditie binnen te smokkelen, zoals het traditionele verhaalpatroon van vertrek, initiatie en terugkeer. Verder blijven specifiek Afrikaanse waardepatronen belangrijk, zoals het grote respect voor de voorouders, ook bij modernere

schrijvers als Achebe.

Maar de organisatoren van de Beurs nemen voor deze gelegenheid het begrip 'Afrikaans boek' iets ruimer. Naast Afrikaanse auteurs werden er ook blanke schrijvers, onderzoekers en journalisten uitgenodigd. Alle andere boeken die "de Afrikaanse realiteit uitleggen, getuigen en helpen te verstaan" worden in Brussel namelijk ook als Afrikaans Boek beschouwd. En zo komt dus bijvoorbeeld ook de Franse literatuurprofessor Alain Ricard zijn overzichtswerk van de Afrikaanse letterkunde voorstellen en is er plaats voor Nederlandse literatuur met Mineke Schipper's 'Conrads Rivier', waarin de schrijfster de hedendaagse Afrikaanse realiteit beschouwt door de ogen van een fictief personage.

Stiefmoeder

De organisatoren vinden dat dit de juiste manier is om het fenomeen Afrikaanse letterkunde in een kontekst te plaatsen die een goed begrip mogelijk maakt. Het is namelijk zo dat de westerse media het Afrikaanse boek nauwelijks aan bod laten komen, en met de beurs wil men "een idee geven van de veelzijdige en originele levenskracht van de Afrikaanse literatuur".

Tegelijkertijd is men zich er daar in Brussel wel van bewust dat manifestaties als de Beurs van het Afrikaanse Boek ook het tegengestelde effect kunnen hebben. Door het organiseren ervan kent men namelijk aan deze cultuurexpressies een aparte plaats toe. Een feit dat bewust of onbewust zou kunnen bijdragen tot een nog grotere marginalisering van het Zuiden dan nu al het geval is. Bovendien is het moeilijk om op een beurs rond het ruime thema 'het Afrikaanse Boek' aan het in NGO-kringen zo fel gevreesde eurocentrisme te ontsnappen en voldoende nuances aan bod te laten komen. Maar, zoals de grote Godfried van Bouillon het duizend jaar geleden al placht te zeggen: "Wie niet waagt niet wint, maar we kunnen ons ondertussen toch maar goed geamuseerd hebben en twee kapotte sokken zijn nog altijd dubbel zoveel waard als één kapotte sok." Of zo iets.

Joris Janssens

De Beurs van het Afrikaanse Boek vindt plaats van 13 oktober tot 19 oktober in het Elzenhof, Kroonlaan 12 tot en met 16 in 1050 Brussel. U kan erin voor 100 frank per dag en 250 frank voor een hele week. Op het programma staan projecten rond onder andere Waberi, Raphael Confiant, Monémemo, Koert Lindijer, Mineke Schipper, A. Tshitungu, V. Jago-Antoine, Véronique Tadjó, C. Faik-Nzuzi, Alain Ricard en André Pakosie. Voor meer informatie kan je terecht op het nummer 02/648.20.30.

Klapstuk opent met Robberechts

"En wat publiceerbaar is van dat negendelige megalomane project moet maar eens fors gesubsidieerd worden", poneerde Herman de Coninck twee jaar geleden. Dat "megalomane project" was een licht ironische omschrijving voor het magnum opus van schrijver Daniël Robberechts. Maar zover heeft de auteur het zelf niet laten komen. In mei 1992 pleegde Robberechts zelfmoord en liet zijn totaaltekst verweesd achter. Vorig jaar verscheen bij uitgeverij Kritik, geruggesteund door een forse subsidie, TØT, Het Nagelaten Werk'. Dinsdag opent Klapstuk haar festivaldeuren met een lezing door Damiaan de Schrijver en Inge Büscher van fragmenten uit die dikke pil.

In 1978 kondigde Robberechts aan dat hij de volgende vijf jaar zou wijden aan het schrijven van een totaaltekst, in navolging van Joyce's 'Ulysses' of 'De aantekeningen van Malte Laurits Brigge' van Rilke die hij zo bewonderde. Maar die vijf jaar werden er tien, vijftien en het einde was nog steeds niet in zicht. Robberechts had het zich dan ook niet gemakkelijk gemaakt. Met zijn totaaltekst wilde hij breken met de diktatuur van het verhaal. "Het verhaal is een raster geworden", vertelde hij in 1982 aan Herman de Coninck. Door alle waarnemingen in een

verhaalkader te willen plaatsen, verliezen we dingen uit het oog. Het boek begint met een 'verhaal' waarin er een konstante beweging is van het ene personage naar het andere en waarin de auteur verwijst naar gebeurtenissen, TV-programma's en liedjes uit de jaren zeventig. Verder bestaat het boek ook uit een stapel 'nutteloze' gegevens, lijstjes en herhalingen. Robberechts beschikte over een haast ongezonde dosis wantrouwen jegens fictie. "Fiktie mocht alleen als ze waar, en dus geen fictie meer was", herinnert Walter van den Broeck zich van zijn schrijvende vriend.

Klapstuk motiveert haar vreemde opening door te wijzen op het feit dat Daniël Robberechts "schitterende commentaren schrijft op (culturele) identiteit". De dansorganisatie laat het graag overkomen als zou het toneelgezelschap Stan de hele programmatie omspannen. Immers, Damiaan de Schrijver en Inge Büscher behoren tot deze groep en ook in de afsluitende film van Franciska Lambrechts spelen enkele leden van Stan. Het lijkt alsof Klapstuk graag verhaaltjes weeft rond haar programmatie. Zo creëert ze dan wel de 'fiktie' waar Robberechts zo van gruwde.

(ez)

ZAAL TE HUUR:

SILO

VAART 29A LEUVEN
tel. 016/20.17.71
digit 049/21.38.31

DISCOTHEEK SILO
IS OPEN
VR-ZA-MA
VANAF 22h
Ma 22-24h: happy hour

advertentie

Al meer dan zeshonderd Velo's in Leuven

inds eind februari dit jaar verhuurd Velo (Veilig en Ekologisch in Leuven Op de fiets) meer dan duizend maal een fiets en stond zij in voor ontelbare herstellingen. Momenteel bollen er zo'n 620 tweewielers van Velo door Leuven. Door het immense sukses kan de produktie de vraag echter niet meer volgen en zullen de Velo-lokalen onder Alma 2 spoedig te krap zijn. Tot 16 oktober zijn er alvast geen velo's meer te huur.

Velo, een samenwerking tussen de universiteit, de stad Leuven, het ACW en de Leuvense studenten, verhuurt voor 100 frank per maand of 1.000 frank per jaar (en een waarborg van 2.000 frank) een volledig in orde gebrachte tweedehandsfiets met beugelslot. Het project wil tewerkstelling creëren en tevens een milieuvriendelijke mobiliteit op stedelijk en universitair nivo stimuleren.

In de kelders van Alma 2 werken momenteel een vijftiental jongeren zich uit de naad om fietswrakken op te knappen en velo's te herstellen. Deze jongeren volgen voornamelijk deeltijds onderwijs, en worden bijgestaan door een aantal gesubsidieerde kontraktuelen (dit zijn langdurig werkloze jongeren die met een kontrakt voor beperkte duur werken). Velo geeft hen een kans om de voor de arbeidsmarkt broodnodige ervaring op te doen en helpt hen achteraf een job te zoeken. Nu al blijkt dat de jongeren die Velo verlieten hun kansen op de arbeidsmarkt gevoelig zagen toenemen.

Maraton

Naast het tewerkstellingsluik en de verhuur van fietsen wil Velo ook een mobiliteits- en vooral mentaliteitsverandering bewerkstelligen. Om die doelstelling te realiseren richtten Sociale Raad en Milieuraad vorig jaar het Sensibiliserings- en InformatieCentrum (SIC) op. Walter Six, koördinator van het SIC, heeft momenteel reeds vier werkgroepen opgestart. De werkgroep mobiliteit formuleerde reeds een aantal voorstellen aan het stadsbestuur om de mobiliteit te verbeteren en de fiets te promoten als milieuvriendelijk stedelijk vervoermiddel. Zo wil het SIC dat één op

tien autoparkeerplaatsen verdwijnen en vervangen worden door fietsstallingen. De parkeerplaatsen in de Tiensestraat moeten volledig verdwijnen en vervangen worden door een fietspad.

De werkgroep fietsakties op zijn beurt organiseerde vorig academiejaar Velotopia, een happening waarin de fiets centraal stond. Dit jaar staat er een tweede aktie op stapel die samenvalt met de studentenmaraton, een klassieker van Sportraad. Velo wil volgens Walter Six "het inhoudelijke luik van deze sportieve dag" zijn. Samen met studenten van Milieuraad zullen er op 8 november aan Alma 2 ludieke akties rond mobiliteit plaatsvinden, zal het fietsstallingenbeleid worden aangeklaagd, zal een fietsvademekum worden uitgedeeld en wordt het nieuwe SIC-lokaal geopend in Alma 2.

Vermist

Het centrum werkt ook rond diefstalpreventie. Zo kan je je fiets gratis laten graven bij Velo. In 1994 gebeurde dat bijna vijfduizend keer. En voor het geval je fiets dan toch gestolen wordt, heeft Velo ervoor gezorgd dat je daarvan ook aangifte kan doen bij de meeste fakulteitsekretariaten, zedie je niet meer naar de politie moet. De remedie om niet met diefstal geconfronteerd te worden is misschien nog eenvoudiger: huur een velofiets. Van de duizend opgestelde huurkontrakten zijn er nog maar veertien fietsen opgegeven als vermist. Bovendien werden twee daarvan teruggevonden door de politie. De kans dat je Velo wordt gestolen lijkt dus kleiner als je de slechte reputatie van Leuven in overweging neemt. Hoogstwaarschijnlijk hebben de degelijke sloten, waarvan de Velo's zijn voorzien, daar wel iets mee te maken. Ook de gravering lijkt de gemiddelde fietsendief af te schrikken.

Tenslotte zal er binnenkort een praktische werkgroep starten met het bouwen van fietskarren, een soort aanhangwagentjes voor je fiets, die dan op hun beurt kunnen verhuurd worden aan studenten.

Het loopt dus op wietjes bij Velo. Toch kan de produktie de aanvragen niet meer bolwerken. Er wordt dan ook gedacht om in de toekomst meer mensen tewerk te

(foto Stefan De Pauw)

stellen. Verder biedt de werkplaats te weinig ruimte om al de fietsen te stallen en op te knappen. Uitbreiden of verhuizen is de oplossing. De ambitie is er in elk geval, want men hoopt binnen vier jaar zelfbedruipend te zijn. Op dat ogenblik zouden er ongeveer drie à vierduizend Velo's in Leuven moeten rondrijden.

De verhuur van fietsen wordt hervat vanaf 16 oktober, telkens op maandag vanaf 10.00 u. Zelf aan je eigen fiets sleutelen kan ook, en wel iedere dinsdag. Ook op dinsdag kan je je fiets laten graven, tussen 10.00 u en 12.00 u en 14.00 u en 18.00 u. Van 2 tot 17 oktober komt de preventiedienst van de stad Leuven trouwens ook in jouw fakulteit fietsen gratis graven. Elders in deze Veto vind je waar en wanneer precies dat gebeurt.

Rolletjes

Overigens zijn een derde van de ontleners buitenlandse studenten. Ook eerstejaarstudenten zijn gretige afnemers en verzekeren zich reeds van bij de inschrijvingen van goedkoop vervoer. Ondanks de concurrentie van oma's oude fiets heeft Velo gemerkt dat er een markt is voor haar produkt. De VZW heeft dus genoeg redenen om er mee door te gaan.

Tom Van Schandevyl
Tijl Vanbrabant

SNEAK-SCHOTELS IN ALMA!

Elke woensdag kan je in Alma 1, Alma 2, Alma 3 en Sedes een totaal nieuwe vegetarische schotel proeven. Doen gewoon, want je krijgt er een waardebon van 15,- BEF bovenop. En bevalt deze nieuwe schotel je echt niet, kom dan gewoon terug: we geven je gratis een andere schotel.

Maar vooral: laat ons weten of deze schotel je gesmaakt heeft en of je hem nog wil terugzien op het menu van Alma. Onder de invullers van de mini-enquête verloten we elke week 10 sneak-preview tickets.

Doen dus!

Rektor opent tentoonstelling over telekommunikatie

"Vlaanderen zal met de realisatie van Telenet Vlaanderen terug aansluiting vinden bij de situatie in de negentiende eeuw toen ons land prat kon gaan op het wereldleiderschap in de telekommunikatie." Bij de opening van de tentoonstelling 'Telekommunikatie in opmars. Van tamtam naar virtuele realiteit' herinnerde André Oosterlinck, de nieuwe rektor van onze universiteit, eraan dat ons land in 1850 de pionier was van het internationale telegraafverkeer. Ook op het vlak van de invoering van de telefoon was België volgens de rektor tot aan de vooravond van de eerste wereldoorlog het meest vooruitstrevende Europese land inzake telekommunikatie. De rektor schaarft zich tevens achter een privatisering van Belgacom, maar stelt wel dat de overheid als exploitant op deze markt moet aanwezig blijven: "De staat moet hierbij basisgoederen vrijwaren die op een volledig geprivatiseerde markt niet steeds aanwezig blijven."

De bewuste tentoonstelling is een organisatie van de stad Leuven, de KU Leuven en het Davidsfonds en wil een syntese brengen van verleden, heden en mogelijke toekomstige ontwikkelingen in de telekommunikatie. Telenet Vlaanderen lijkt trouwens een stokpaardje van de nieuwe rektor te zijn. Hetzelfde onderwerp kwam namelijk ook al meer dan ruimschoots aan bod in zijn speech bij de opening van het academiejaar, nauwelijks enkele weken geleden. Die toespraak werd echter overschaduwd door die van de assistenten waarin de erbarmelijk lage vertegenwoordiging van vrouwen in de hogere academische echelons aangeklaagd werd.

(kj)

De tentoonstelling 'Telekommunikatie in opmars. Van tamtam naar virtuele realiteit' is nog tot 3 december te bezichtigen in de Predikherenkerk, O.L.-Vrouwstraat, info: 22.45.64.

zoekertjes

√ Peter S., zoals beloofd, het is er misschien maar één, maar je krijgt toch het eerste. Ik ets trouwens antwoord in de volgende Veto. En probeer dan maar eens op de eerste plaats terecht te komen.
 √ Word lid van de VVMKIHNELKNE. De kontaktpersoon maakt zich volgende week in de zoekertjes bekend. Ergens in het midden, in elk geval niet het eerste.
 √ Els Renders laat weten aan dieje flauwe plezante dat ze nooit nog op een donderdag om 22.28 u in Politika aan de toog zal hangen.
 √ Ambientrance-night in Los Buenos (Parkstraat 14) op woensdagavond 11 oktober, passe una fois, merci. Free entry.
 √ Orfee, gelukkige verjaardag. Wanneer is er een feestje?
 √ De Vereniging Voor Meer Kotvuiven In Huis Netens En Liefst Kort Na Elkaar, als u het nog niet doorhad.
 √ Gezocht: kot met juiste vensters wegens gordijnen gemaakt.

√ Wie van Leuven is en mee wil naar de verplaatsingen van Club Brugge, bel eens naar 23.28.90 (Philippe). Who the fuck is Gilles?
 √ 2 from 1 party met o.a. Soundgarden, Consolidated, Smashing Pumpkins, A-D, Coffin Break, Skippies. In Rumba&Co 20 november.
 √ Veto-lezer: "Stop het besparingsplan van

JO MEUWISSEN bvba

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal.

Videoschermen tot 4 m.

DISCOBAR EN CD's met of zonder D.J.

☎ 016/201.301

Dehaene, doe de renteniers, de grote vermogens, de banken en de bedrijven betalen voor de Veto. Veto moet gratis blijven.
 √ Zin om mee te werken aan de kampusgroep van Amnesty International Leuven, kom dan op dinsdag 10 oktober om 20.00 u naar de 's Meiersstraat 5.

Het "groene" copy-center van Leuven.
 Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier
 Thesissen - Cursussen - Folders
 Formaat A5 tot A2
ALLE inbindingen, Plasticificeren tot A3 Snel - verzorgd - volledig afgewerkt

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder. van 9 u. tot 22 u. doorlopend. zat. 10 u. tot 17 u.

Tiensestraat 118
 3000 Leuven
 tel.: 016 - 23.70.30
 fax: 016 - 23.34.31

√ Steven, ook gelukkige verjaardag (ook een feestje?). Mijn ekskuzes voor de vertraging, was een beetje ziek.
 √ Word lid van het ABF, enige toelatingsvoorwaarde: bring een gevilde KVHV'er of NSV'er mee.

√ Ook genoeg van een mijn-vader-had-het-ook-lastig-maatschappij?
 √ Red eens een radiostation en zak donderdag 12 oktober af naar de Blauwe Kater voor een Scorpiofuij.
 √ Te koop: gordijnen wegens kot met verkeerde ramen.

√ MLB: "Stop het besparingsplan van Dehaene. Doe de renteniers, de grote vermogens, de banken en de bedrijven betalen."
 √ Bedenk de titel van een radioprogramma en win het. Elke avond van 'de week tussen zes en zeven' 's avonds. Op Scorpio.

agenda & ad valvas

DOOR THIERRY LAENEN

DINSDAG
 20.15 u **VERGADERING** Startavond vierde wereld werkgroep, in Celestijnenlaan 101.
 20.30 u **LEZING** Teksten van Daniel Robberechts, in Stuc-café, Van Evenstraat 2, toeg. gratis, org. Klapstuk.

WOENSDAG
 13.00 u **KONSERT** David Shea brengt een solokompositie gebaseerd op de Hong Kong-films, in Stuc, Van Evenstraat 2, toeg. gratis, org. Ur Kultur ism Klapstuk.
 20.30 u **DANS** 'Two Pears', in een choreografie van Amanda Miller, in Stadschouwburg, org. Klapstuk ism KC Leuven.

22.30 u **KONSERT** 'Fear No Fall', in zaal Toewip, Diestsestraat 182, toeg. 100, org. Klapstuk.

DONDERDAG
 17.00 u **LEZING** Hans van Manen en Amanda Miller, in Pauscollege, toeg. gratis, org. Klapstuk.
 19.00 u **VERGADERING** Startvergadering Aktief Linkse Studenten, in Los Buenos, Parkstr. 14, org. ALS.
 20.00 u **KONSERT** 'Jesu, meine freude' door Capella Sancti Quintini Katedraal Hasselt, in Lemmensinstituut, Herestraat 53, toeg. 200/250, org. Konsertvereniging Lemmensinstituut.
 20.15 u **LEZING** 'Davidson's explanation of international behaviour', door Prof. D. Fisette, in HIW, org. KUL.
 20.30 u **DANS** 'Two Pears' van Amanda Miller,

in Stadschouwburg, org. Klapstuk ism KC Leuven.
 20.30 u **VIDEO** 'Superhoney' van Charles Atlas, in Soetezaal, Arenberginstituut, Naamsestraat 96, toeg. 280/350, org. Klapstuk.
 22.30 u **DANS** Theme, in een choreografie van Hans van Manen, in Dansstudio, Arenberginstituut, Naamsestraat 96, toeg. 280/350, org. Klapstuk.
 22.30 u **VIDEO** 'Corban' van Walter Verdin, in Stuc, Van Evenstraat 2, toeg. 250/200, org. Klapstuk.
 22.30 u **KONSERT** 'Fear No Fall', in zaal Toewip, Diestsestraat 182, toeg. 100, org. Klapstuk.

VRIJDAG
 17.00 u **LEZING** Charles Atlas en Walter Verdin, in Pauscollege, toeg. gratis, org. Klapstuk.
 20.30 u **VIDEO** 'Superhoney' van Charles Atlas, in Soetezaal, Arenberginstituut, Naamsestraat 96, toeg. 200/250, org. Klapstuk.
 20.30 u **TEATER** 'Meinwärts', door Raimund Hoghe, in Vlamingenstraat 83, toeg. 280/350, org. Klapstuk.
 22.30 u **VIDEO** 'Corban' van Walter Verdin, in Stuc, Van Evenstraat 2, toeg. 200/250, org. Klapstuk.
 22.30 u **KONSERT** 'Fear No Fall', in zaal Toewip, Diestsestraat 182, toeg. 100, org. Klapstuk.

ZATERDAG
 14.00 u **BETOGING** Optocht 'de familie Beleshoo blijft', in Bruul, tegenover de Brouwersstraat, org. Aktiekomitee tegen

uitwijzingen.
 17.00 u **LEZING** De Performing Arts Research and Training Studios (PARTS) van Anne Teresa De Keersmaeker, in Pauscollege, toeg. gratis, org. Klapstuk.
 17.00 u **VERGADERING** Voorstelling aktie 9 nov. en overleg over nationale trefdag, in 's Meiersstr. 5, org. Aktiegroep Recht op Vluchten.
 20.30 u **DANS** 'No one is watching' in een choreografie van Meg Stuart, in Stadschouwburg, org. Klapstuk ism KC Leuven.
 20.30 u **VIDEO** 'Superhoney' van Charles Atlas, in Soetezaal, Arenberginstituut, Naamsestraat 96, toeg. 200/250, org. Klapstuk.
 22.30 u **DANS** Theme, in een choreografie van H. van Manen, in Dansstudio, Arenberginstituut, Naamsestraat 96, toeg. 280/350, org. Klapstuk.
 22.30 u **VIDEO** 'Corban' van Walter Verdin, in Stuc, Van Evenstraat 2, toeg. 200/250, org. Klapstuk.
 22.30 u **KONSERT** 'Fear No Fall', in zaal Toewip, Diestsestraat 182, toeg. 100, org. Klapstuk.

ZONDAG
 20.00 u **FILM** 'Veillées d'armes, Histoire du journalisme en temps de guerre' door Marcel Ophüls, in Studio 1, Brabanconnestraat, toeg. 300/250, org. Klapstuk ism Studio Filmtheater.
 20.30 u **DANS** 'No one is watching' van Meg Stuart, in Stadschouwburg, toeg. 700/600/500/400/300/200, org. Klapstuk ism KC Leuven.

22.30 u **KONSERT** 'Fear No Fall', in zaal Toewip, Diestsestraat 182, toeg. 100, org. Klapstuk.

colofon

Veto
 's Meiersstraat 5
 3000 Leuven
 Tel 016/22 44 38
 Fax 016/22 01 03

Jaargang 22
Nummer 4
9 oktober 1995

Ver. uitg.: Annemie Deckx
Hoofdredactie: Bart Eeckhout
Redaktiesekretaris: Annemie Deckx
Redaktie: Henk Dheedene, Martijn Graumans, Joris Janssens
Doka: Kristof Braeckeleire, Dirk Bernard, Stefan De Pauw, Karel De Weerd, Peter Dhondt, Joris Doekx, Katrin Vandenbosch
Medewerkers: Dietmar Bosman, Dimitri De Maesschalck, Bruno De Vos, Kris Jacobs, Thierry Laenen, Gert Meesters, Tijn Vanbrabant, Stijn Van Eynde, Karl Van Overloop, Tom Van Schandevyl, Philip Verwimp, Erik Ziarczyk
Layout en vormgeving: Kristof Braeckeleire, Annemie Deckx, Bruno De Vos, Henk Dheedene, Bart Eeckhout, Serge Franchoo, Martijn Graumans, Leentje Hammenecker, Kris Jacobs, Joris Janssens, Ineke Le Compte, Jos Leurs, Ludovik Segaert, Tijn Vanbrabant, Ingrid Vandendorre, Erik Ziarczyk
Tekeningen: Nix
Dtp: Filip De Keukeleere, Ludovik Segaert, Frank Ribbens, Hans Vandenaabeele
Promoto: Martijn Graumans, Tijn Vanbrabant
Spellers: Gert Meesters, Frank Ribbens
Eindredaktie: Henk Dheedene en Ineke Le Compte

Zetwerk en publiciteit
 Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Oplage: 10000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
 Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 600fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Redaktievergadering
 iedere vrijdag namiddag om 15.00 u

Alfa
 • 12/10 Film: 'The Lion King', in MSI 03.18, toeg. gratis.

Crimen
 • 09/10 om 22.00 u: Fuij, in Albatros. • 11/10 om 18.00 u: Konditietraining. • 11/10 om 20.00 u: Fakbaravond, in De Rector.

Ekonomika
 • 09/10 om 20.00 u: Peter- en meteravond I kan EW en MIR, in Ekonomika bar. • 10/10 om 20.00 u: Peter- en meteravond I kan TEW, in Ekonomika bar.

Eoos
 • 11/10 Peter- en meteravond, in MSI. • 11/10 om 22.00 u: Cocktaillavond, in Fakbar. • 14/10 Doop + TD, in Samambaia (TD).

Germania
 • 09/10 Blues Unplugged, in Aula PDS. • 16/10 Kwis met ploegen van drie personen, in zie valven.

Katechetika

• 10/10 om 19.00 u: Doop. • 10/10 om 21.30 u: Doopfuij, in Cuythoek. • 12/10 om 20.00 u: Coffee & cake evening, in MTC 00.16.

Klio
 • 10/10 PV-diner. • 11/10 om 19.00 u: Rugby, MSI. • 11/10 om 22.00 u: Cocktaillavond, in L&W. • 16/10 Klio-avond, in L&W.

LLK
 • 11/10 LOGO-start TD.

Medica
 • 09/10 Posterbeurs, tot en met 11/10, in PoZa. • 12/10 Openings-TD, in Waalberg.

Merkator
 • 12/10 om 22.00 u: TD, in Albatros.

Pedagogische Kring
 • 12/10 wekelijkse 'Pedagogenavond', in Kalfier, hoek Parkstraat en Vesaliusstraat

Politika
 • 10/10 om 19.30 u: Kringvergadering, in zaal Politika. • 11/10 om 16.00 u: Happy hour, in

Politika. • 11/10 om 20.30 u: Kaas- en wijnavond voor nieuwe eerste lic'ers, in Politika.

Psychologische Kring
 • 09/10 om 21.00 u: Peter- en meteravond, in bijzaal Alma 2. • 11/10 om 20.00 u: vertoning 'Pulp Fiction', in PSI, aud. Michotte, toeg. 60.

Romania
 • 12/10 om 14.00 u: Romania-dag, in L&W. • 12/10 om 21.00 u: 'Blanc' (Kieszlowski), in MSI 00.28, toeg. gratis. • 15/10 om 22.00 u: RomaniaRaad, in 's Meiersstraat 5.

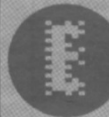
VRG
 • 12/10 Erasmus peter & meter, in Blauwe Kater. • 15/10 Belgische avond (Erasmus), in HDR.

VTK
 • 10/10 Openingskantus, in Waalberg. • 11/10 Vloertentocht, Arenbergkasteel.

Wina
 • 09/10 om 20.00 u: Kantus, in Waalberg.

'De achterkant van de premier': Kris Hoflack interviewt zeven premiers.

"De Belgische politiek is saai"

Elk volk krijgt de eerste minister die het verdient. Tot die konklusie kwam Kris Hoflack na langdurige gesprekken met de zeven laatste premiers van België, koninkrijk van de middelmaat.

Hoflack verzamelde zijn gesprekken in 'De achterkant van de premier'. Veto vroeg de auteur naar zijn bevindingen op diens laatste werkdag als assistent aan deze universiteit.

Het was niet de eerste keer dat de eerste ministers een interviewer over de vloer kregen. Zeker sinds Vanden Boeynants is de premier een uitgesproken mediafiguur geworden, wiens mening over vanalles en nog wat gevraagd wordt. Maar een interviewboek met hen is nieuw. In de onthullende boeken van Hugo De Ridder bijvoorbeeld worden de hoofdrolspelers, vaak tot hun eigen ongenoegen, zelf nauwelijks gehoord. Kris Hoflack, van opleiding historicus maar de laatste jaren bij professor Huyse (Rechten) als assistent aan de slag, pakte het anders aan.

Veto: U laat de politici over zichzelf aan het woord. Bestaat het gevaar dan niet dat je louter spreekbuis wordt van de geïnterviewde?

Hoflack: "Dat gevaar bestaat inderdaad. Maar ik denk dat ik voldoende kritische vragen gesteld heb. Bovendien relatiever ik in het besluit toch een deel van wat ze zeggen. Je zit natuurlijk altijd met de beperkingen van het medium. Ik kan hen op hun tegenspraak wijzen, maar daartoe blijft het beperkt. Wat ze niet willen zeggen, gaan ze natuurlijk niet zeggen."

"Er zijn verschillende opties. Ofwel schrijf je een boek waarin je gaat praten met intimi rond de betrokkenen, zoals bijvoorbeeld Hugo De Ridder doet. Het gevaar bestaat dat je met anonieme getuigen moet werken omdat ze anders toch niets zeggen. Als historicus heb ik daar problemen mee. Je moet je voortdurend afvragen of ze eerlijk zijn, of ze niets af te rekenen hebben."

Losers

Veto: Op pagina tien stelt u dat Mark Eyskens te intelligent was om het als premier lang vol te houden. Mogen politici niet intelligent zijn?

Hoflack: "Jawel, maar Eyskens is het type van politicus dat zich regelmatig vragen stelt bij wat hij doet. Hij zegt zelf dat een doener een betere premier is dan een denker omdat je als doener allicht makkelijker moeilijke beslissingen neemt. Hij geeft het voorbeeld van Thatcher die altijd recht door zee is. Uiteraard moet een premier een zekere intelligentie hebben. Dehaene bijvoorbeeld is waarschijnlijk nog briljanter dan Eyskens, misschien de intelligentste van de zeven. Het is wellicht ook geen toeval dat pragmatische politici à la Dehaene en Vanden Boeynants in het politiek geheugen verder leven als premiers van geslaagde regeringen."

Veto: Zijn er in uw perceptie goede en slechte premiers? Zijn er 'losers' bij?

Hoflack: "Je slaagt niet alleen als premier omwille van je kwaliteiten maar ook omwille van de omstandigheden. Harmel bijvoorbeeld had de pech dat hij een coalitie moest vormen met de verliezers van de verkiezingen. De partijen van de regeringsploeg in 1965 verloren 39 zetels in het parlement. Een paar maanden later had men weer dezelfde coalitie opgestart. Eyskens is premier geweest op één van de

meest dekadente momenten in de politiek. Ministers staakten, regeringen vielen om de haverklap. Ze waren volgens mij allemaal bekwaam om premier te worden."

Veto: Is niet één van de belangrijkste kwaliteiten van de eerste minister dat hij een compromisfiguur is en dat uitgesproken figuren, zoals Verhofstadt, minder kans maken?

Hoflack: "Ja, dat is helaas wel zo, denk ik. In een land als België met zoveel partijen en koalitieregeringen moet je over de nodige dosis compromis-intelligentie beschikken om alle partijen rond de tafel te krijgen en ze daar te houden. Anderzijds is dat jammer. De Belgische politiek is saai. Het is spijtig dat Verhofstadt geen kans gekregen heeft om premier te worden. Op het moment zelf zou hij waarschijnlijk ook een compromis hebben gesloten, maar Verhofstadt is genekt door een aantal mensen die hem liever niet zagen als premier."

Wereldvreemd

Veto: Heeft de saaiheid van de Belgische politiek iets te maken met het feit dat de politiek beheerst wordt door de kristen-demokraten?

Hoflack: "Dat is één van de redenen, maar zeker niet de enige. Ik denk dat wij Belgen voor een stuk middelmatig zijn en weinig behoefte hebben aan spetterende figuren. Het grote succes van Martens wordt gedeeltelijk verklaard door zijn middelmatigheid. De bevolking kan zich makkelijker vereenzelvigen met zo'n figuur die geen wilde uitspraken doet."

"Je kan, denk ik, moeilijk stellen dat we in een conservatief land leven omdat wij door kristen-demokraten bestuurd worden. Martens heeft bijvoorbeeld bij de abortuswetgeving de koning in het zadel

"Uiteraard moet een premier een zekere intelligentie hebben"

gehouden. Maar zou het onder Willy Claes, die bekend staat als een overtuigd aanhanger van de monarchie, anders geweest zijn? Waarschijnlijk zou hij net hetzelfde gedaan hebben."

"De Belgische manier van politiek voeren is uniek, ook omwille van het konfederale systeem. Diplomatieke behendigheid en compromis zijn in zo'n bestel vereisten. Maar dit zou voor een socialistische premier hetzelfde geweest zijn."

Veto: Het wereldje van de politici lijkt nogal op zichzelf te staan. Soms lijken de premiers nogal wereldvreemd.

Hoflack: "Dat is mij eigenlijk nog het meest opgevallen toen ik mijn boek schreef over Hugo Schiltz en drie dagen met hem optrok toen hij minister was. Zij leven inderdaad afgesloten. Ze worden van de ene naar de andere afspraak gereden, komen altijd op de eerste rij te zitten en iedereen gaat voor hen opzij. Zij kennen de wereld vanuit hun dossiers. Het is bijvoorbeeld heel pijnlijk voor Martens te moeten toegeven dat hij de wereld niet kende na dertien jaar premierschap."

Veto: U heeft de tekst laten nalezen door de betrokkenen. Is er veel geschrapt?

Hoflack: "Er waren er vier die de tekst

(foto Peter Dhondt)

absoluut wilden nalezen. Martens heeft bijvoorbeeld een aantal verwijzingen naar zijn privéleven laten schrappen. Eyskens heeft ook af en toe iets afgezwakt. Hij heeft ook geprobeerd om in de inleiding een paar van de door hem geschreven boeken te vermelden. Een zekere ijdelheid is hem dus niet vreemd. Als het over intieme dingen gaat dan is eigenlijk niemand loslippig."

Veto: In welke mate bestuurt zo'n premier het land?

Hoflack: "Ik denk dat de politiek, en dus de premier, de laatste twintig jaar aan macht heeft ingeboet. Dat heeft te maken met het afstaan van een aantal bevoegdheden aan supra-nationale organen. Anderzijds merk je dat, zoals Huyse stelt, de macht meer en meer verschuift naar het bedrijfsleven, de wetenschap en de media. De premier bepaalt echter nog altijd de politieke agenda van de Weststraat. Het blijft al bij al de machtigste figuur in de politiek. Maar je krijgt natuurlijk golfbewegingen. Ten tijde van Tindemans bijvoorbeeld was de macht van de partijvoorzitters veel groter. Nu is de meest zwaarwegende figuur toch Jean-Luc Dehaene en niet Johan van Hecke."

Veto: Houden de premiers nu rekening met de andere machtsblokken als de pers?

Hoflack: "De beslissing van Dehaene om de vergadering op Hertoginnedal te laten doorgaan achter gesloten deuren heeft voor een groot stuk te maken met zijn negatieve ervaringen met de pers. Met de wapenrol in 1991 is de regering voor een stuk gevallen omdat een aantal politici stoere verklaringen aflegden voor de televisie. Dehaene hoedt zich zeker voor lekken in de pers of uitspraken van kollega-politici die de besluitvorming kunnen beïnvloeden."

Zondebok

Veto: Wie van de geïnterviewden draagt uw sympathie het meest weg?

Hoflack: "Ik heb voor de meeste wel een zekere sympathie opgevat, ondanks hun beperkingen. Leburton heeft mij zeker het

leukst ontvangen. Wij hebben verschillende keren getafeld en hij is een echte socialistische 'leider' zoals je die in Frankrijk en Italië aantreft. Hij wordt door zijn medewerkers nog altijd aangesproken als 'monsieur le président'. Maar Vanden Boeynants is ook sympathiek en Dehaene is best wel grappig."

Veto: Gunnen ze elkaar hun successen?

Hoflack: "Ja, ik denk het wel. Zeker de oudere generatie. De meerderheid vindt Dehaene een uitermate bekwaam figuur. Je merkt wel een aantal onderhuidse frustraties. Tindemans die toch nog altijd spijt heeft dat hij geen tweede kans heeft gekregen. Eyskens die het niet serieus vindt dat hij als grote zondebok is aangewezen."

Veto: In een ander boek dat u samen met professor Huyse geschreven hebt, komen jullie tot het besluit dat het de grote verdienste is van de Belgische politiek dat het een politiek model van het compromis heeft kunnen volhouden en het konflikt vermeden is. In welke mate is dat een verdienste van de premiers?

Hoflack: "De premiers zijn er allemaal in geslaagd om een aantal conflicten, zoals bijvoorbeeld de kommunautaire problemen, binnen de perken te houden zodat het systeem niet ontspoorde en België niet gearstelen is."

"Zolang Dehaene aan de macht blijft, zie ik op het vlak van de staat zoals die zich nu vasthecht in de maatschappij geen problemen. Wat ik het grootste probleem vind is racisme en onverdraagzaamheid. Je merkt dat het Vlaams Blok ondertussen salonfähig geworden is. Het is in elk geval te gemakkelijk om te zeggen dat het Vlaams Blok zijn plafond bereikt heeft. Daar ben ik pessimistisch over."

Bart Eeckhout
Annemie Deckx

'De achterkant van de premier' van Kris Hoflack werd uitgegeven bij Van Halewyck.